

Zpravodaj Štěpánovska

Vydává Město Trhový Štěpánov pro Trhový Štěpánov, Dalkovice, Dubějovice, Sedmpány, Střechov nad Sázavou a Štěpánovskou Lhotu

Číslo 3 – červen 2014

Ročník 16

Cena 5,- Kč

První polovina letošního roku se chýlí ke konci. Přichází čas prázdnin, dovolených, výletů a cest za poznáním. V našem městě začíná téměř tradičním Vítáním léta s hudbou a štěpánovským jarmarkem a skončí štěpánovskou poutí koncem srpna. Tento čas uběhne zase jako voda. Užijme si léta a jeho radovánek. Zaslouží si ho nejen žáci se studenty, ale i jejich rodiče a učitelé. Potřebují ho i všichni, kteří chodí do práce. Je to čas k nabrání nových sil, ale i čas objevit dosud nepoznané krásy krajiny blízké i vzdálené, šumění potůčku, hukot vodopádů nebo mořských vln. Vylezme na blízký kopec či hůru, třeba Javornickou. Zajedme se podívat na Blaník nebo na novou rozhlednu Špulku u Divišova. Stačí nasednout na kolo, do vlaku či autobusu a jen se tiše dívat a obdivovat krásu, která je kolem nás. Jistě si vzpomínáte na televizní seriál o rozhlednách. Úvodní píseň k seriálu složil a text napsal režisér Bedřich Ludvík:

Rozhlédni se, člověče, než ti život mezi prsty uteče. Opusť svoji rodnou pec a vydej se s námi někam na kopec. Všechny tvoje problémy, strasti, žaly, migrény ti vyřeší jen rozhledny.

Rozhledny se tím netají, že nás lidi rády mají. Blaník a Kleť, Sněžník a Děd, tolik krásy prostě nelze nevidět. Všechnu tíhu na duši, všechny slzy osuší ti rozhledna, pohledná.

Nabízí své ochozy, na nich nejsme jenom malí, ubozí. Z nich lze vidět do kraje, lidi, podívejte: tohle krása je.

Skladatel a textař s nadsázkou píše, že naše všechny problémy vyřeší rozhledny. Žel, není tomu tak, ale aspoň na chvíli prožijeme něco krásného a z výšky se nám problémy budou jevit jako skutečně malé.

Nakonec otázka a přání: Poznáte, milí čtenáři, odkud je snímek na této straně? Je jen kousíček na jednom okraji našeho města.... Přejme si krásné letní dny s mráčky i bez nich, s deštěm i sluncem.

Co si přečtete v červnovém čísle

Sto let je pro život jednoho člověka dost dlouhý časový úsek. Pro každého z nás je hranice sta let sahající do minulosti téměř nepředstavitelná, byť se už délka života přiblížila k tomuto pomyslnému bodu. Historie států, měst i obcí představuje jednu stránku. Druhou jsou vzpomínky na časy minulé, které zaznamenali naši blízcí. Dědové, otcové, strýcové, ale i babičky, maminky či tety. Většinou se tlumočí příběhy dávných událostí slovem a ty velmi často upadají do řeky zapomnění. Napsané paměti mají nesmírně vysokou vypovídací hodnotu, protože vycházejí z osobních zkušeností a prožitků, které byly mnohdy velice tragické. Můžeme povědět, že mnohé, co bylo napsáno a zaznamenáno, slouží k našemu poučení. Nejlépe pochopíme životní příběhy našich přímých či nepřímých předků naší rodiny. V době, kdy rozhlas začínal vysílat a nebyla ještě ani televize, natož internet se svými vymoženostmi, si lidé – zřejmě to byli více muži než ženy – našli čas a psali do obyčejných školních sešitů své zážitky.

Pouhý měsíc po atentátu na následníka trůnu rakousko-uherské monarchie začala hrůzná 1. světová válka. Právě je tomu rovných sto let! Mám za to, že je vhodné připomenout si tyto události prací Jana Holíka z Prahy, které připravil pod názvem „100 let od začátku 1. světové války“. Bude mít tři části. Protipólem této rozsáhlé práce jsou osobní vzpomínky na tuto válku, které zapsal Antonín Neužil starší z Dubějovic (1897-1968). Tyto poznámky přepsala jeho vnučka Marie Vojtová, která je dubějovickou kronikářkou. Mají rovněž tři části. Obě vzpomínky budou otisknuty ve Zpravodaji Štěpánovska v červnu, srpnu a říjnu 2014. Součástí těchto článků budou fotografie.

Věřím, že po jejich přečtení si uvědomíme, kolik bolesti, utrpení a strádání museli lidé podstoupit kvůli choutkám tehdejších velmocí. O 1. světové válce bylo napsáno mnoho knih. Rovněž internetová encyklopedie Wikipedie obsahuje mnoho cenných informací pro vážnější zájemce. Že se utrpení spojené s touto válkou nevyhnulo ani Trhovému Štěpánovu a okolí, se dočtete právě v těchto článcích.

Děkuji touto cestou jménem svým i jménem Vás všech, milí čtenáři, panu Janu Holíkovi i paní Marii Vojtové za nevšední píli zpřístupnit vše, co mají k dispozici. Jistě si při četbě uvědomíme, že jsme dostali všichni bez

rozdílů názorů nesmírně cenný dar, že již téměř 70 let žijeme v naší republice v míru, že nemáme hlad, že máme znovu svobodu, o jaké se nám mnohá léta ani nezdálo. Od roku 1618 až do roku 1918 to byla nadvláda Habsburků, kteří jsou v současnosti přinejmenším tolerováni. Krátká údobí svobody prožíval český národ v letech 1918-1938 a 1945-1947. Léta 1948-1989 jsou léta další ne-svobody, z jejíhož vlivu jsme se dosud nevymanili, a nostalgicky mnozí vzpomínají na „staré dobré časy“.

Červnové číslo Zpravodaje Štěpánovska přináší další články:

starostovy informace, soupis poddaných podle víry z roku 1651, jména tří dalších Blanických rytířů, informace o rozhledně Špulka, o aktivitách v Souticích, o koncertu Podblanického sboru a orchestru ve štěpánovském kostele, zprávu ze setkání bývalých spolužáků, reportáž z cesty do Anglie, společenskou kroniku a několik dalších.

Při pročitání došlých článků do tohoto čísla mne zneklidnilo, že při úklidu Štěpánovského potoka byl nalezen rovněž pytel plný dětských plen, léků a plastového odpadu. Nemohu pochopit, že se někdo odvážil takový nebezpečný odpad vyhodit do potoka! Plasty je možno dávat do kontejnerů, pleny do normálního odpadu. V našem městě i v každé okolní obci jsou kontejnery určené právě podle druhu odpadu. To je tak těžké uložit odpad na určená místa? A odhodit zbytky léků je přímo hazard se zdravím nás všech! Každý z nás občas nebo pravidelně chodí do lékárny pro léky. Nepoužité a prošlé léky lze vrátit bezplatně do lékárny. Je zajímavé číst o každoročním čištění řek a potoků. Kdysi jsem četl tento citát: *Chovejte se zde – třeba v autobuse, ve vlaku, v přírodě – jako doma, ať každý pozná, jak to u Vás (a rovněž v okolní krásné přírodě) vypadá!* Prosim, zamysleme se nad touto naší „činností“.

Zpravodaj Štěpánovska otiskuje všechny články, které dojdou redaktorovi do počítače nebo písemně. Na obsahu našeho časopisu se můžete podílet i Vy. Stačí sednout ke stolu, vzít papír a tužku, soustředit se a začít psát. Nebo se posadit před monitor počítače a psát na klávesnici. Když to dokážou jiní, zkuste to také.

Přeji Vám všem příjemné chvíle prožité četbou Zpravodaje Štěpánovska, přeji Vám všem příjemné léto.

Jaromír Vlček

Starostovy informace

Informace pro červnové vydání Zpravodaje Štěpánovska píše v poslední dekádě května. Letošní květen je snad takový, jak má být. Nepříliš tepla a dostatek vláhy pro vegetaci. Zdůrazňuji, že pro vegetaci, protože stále trvá vláhový deficit. Zatím nebyla doplněna vláha za zim-

ní měsíce a proto ten, kdo je závislý na spodní vodě, má starosti. Příroda nám dopřává prožívat příznivé jaro a dokazuje nám, že jaro je nejkrásnější období roku.

Po obvyklém agronomicko-meteorologickém úvodu Vám sdělím něco ze života města. Hlavní akcí v centru

Setkání důchodců

města bude během léta rekonstrukce silnice II. třídy č. 126 v místě křižovatky před Muzeem Štěpánovska. K tomu patří také vybudování chodníku za 1 650 000 Kč kolem nové silnice. Tato silnice bude mít nový asfaltový povrch až do Soutic k dálnici D1. Tyto stavební práce provede firma Firesta – Fišer, a. s. Praha, která zvítězila ve výběrovém řízení. Současně s touto akcí vybuduje firma Šindler v ulici V Bráně chodník. Silnice a obrubníky budou financovány Středočeským krajem z Regionálního operačního programu Střední Čechy. Okolí – chodníky a osvětlení - bude placeno městem.

Oprava rybníka Lipina v Dalkovicích má již svého dodavatele. Je to firma Nowastav Praha, a. s. Bylo ukončeno také zadávací řízení na opravu cesty k lávce ve Střechově nad Sázavou. Zvítězila firma BES Benešov. Akce z a 1 564 900 Kč bude během letošního léta hotová.

Již dříve jsem informoval, že město požádalo o dotaci ze Státního fondu životního prostředí na zateplení Mateřské školy. V současné době probíhá zadávací řízení na zhotovitele této zakázky. Stavba má být zahájena na začátku prázdnin. Součástí projektu je výměna oken, zateplení stěn a střechy na celém areálu budovy Mateřské školy. Na celou akci obdržíme dotaci 4 712 319 Kč. Cena za provedení celé stavby bude stanovena výsledkem zadávacího řízení. Projektem je stanovena na 8 395 056 Kč.

Město rovněž podalo žádosti o dotace z fondů Středočeského kraje. Ze 4 žádostí dostaneme jen 60 000 Kč na zásahový přívěs pro SDH Sedmpány.

Z rozpočtu města jsme po zahájení v minulém roce dokončili letos opravy a rekonstrukci rybníka Žoldánka v Trhovém Štěpánově. Stavbu provedla v dobré kvalitě

Hradecká společnost. Cena díla je 885 931,51 Kč. Z rozpočtu města začneme na konci června opravu střechy na Kulturním domě v Sedmpánech.

Již léta nám dělá starosti kamionová doprava ve východní části města, kde se nachází hlavní průmyslová výroba v Trhovém Štěpánově. Kamiony jezdí kolem Městského úřadu, kde je úzká a strmá silnice. Z rozpočtu města bylo provedeno rozšíření spojky z Dubějovické silnice k firmě RABBIT, aby kamiony z firmy G. A. M. HEAT (dříve Deltagaz) mohly odjíždět mimo komplikovanou cestu kolem Městského úřadu.

Na závěr těchto informací děkuji Sborům dobrovolných hasičů ve všech našich obcích za organizaci tradičního stavění máje a pálení čarodějnic. Děkuji Tělocvičné jednotě Sokol za uspořádání běhu Štěpánovský trháč. Doufejme, že se tento běh stane tradicí. Pochvalu si zaslouží i koncert Podblanického smíšeného souboru v kostele sv. Bartoloměje v Trhovém Štěpánově, který se konal 26. dubna 2014. Děkuji všem, kdo pomáhali při organizaci setkání důchodců. Tato akce se tradičně vydařila. Jsem rád, že naši starší spoluobčané mají potřebu se scházet. Velký dík patří rovněž Organizaci 5. prosince, která připravila velkolepý Pohádkový les, jehož průběh narušilo deštivé počasí.

Dovolte mi, abych Vás pozval na tradiční Vítání léta hudbou a štěpánovský jarmark. K dobré náladě bude hrát dechová hudba Sebranka. Sejdeme se zase na náměstí 22. června 2014.

Do nadcházejícího léta Vám přeji hezké prožití prázdnin a dovolených, a vůbec dobrou pohodu. Přeji Vám pevné zdraví a štěstí a hodně úspěchů ve Vašich aktivitách.

Ing. Václav Nekvasil

Žoldánka

Místostarosta odpovídá na dotazy

Otázka:

V Trhovém Štěpánově na Náměstí bylo u Nákupního střediska parkovací místo pro invalidy. S přestavbou prodejny je vyhrazené místo nepřístupné. Na místě byla ponechána dopravní značka, která je spíše výsměchem tělesně postiženým. Bude obnoveno toto parkovací místo?

Odpověď:

S označením nového parkovacího místa jsme počítali po dokončení stavby. V současné době je nově označené parkovací místo k dispozici.

Otázka:

V bývalém lomu Paseka se již několikrát konala nepovolená technoparty. Velký hluk narušuje klid v této

lokalitě. Kdo povolil tyto akce? Budou přijata opatření, aby se tyto akce neopakovaly?

Odpověď:

O této nepovolené akci jsem se dověděl až po upozornění občany. Okamžitě jsem toto místo navštívil s Policií České republiky a zástupci hasičů. Účastníci byli upozorněni na porušování lesního zákona a vyzváni k opuštění lesa.

Na svém zasedání Rada města přijala toto opatření: Místo bude označeno tabulemi se zákazem vstupu a táboření v těžebním prostoru lomu. Přístupové cesty budou označeny příslušnou dopravní značkou. Porušení tohoto příkazu bude řešit Policie ČR.

Výsledky voleb do Evropského parlamentu konaných 23. a 24. 5. 2014

Číslo	Název strany	Obdržené hlasy
1	SNK Evropští demokraté	1
5	KDU – ČSL – Československá strana lidová	23
6	Strana zdravého rozumu – NEHCEME EURO - za Evropu svobodných států	4
7	TOP 09 a Starostové	24
8	Liberálně ekologická strana	1
9	LEV 21 – Národní socialisté	2
10	Komunistická strana Čech a Moravy	13
14	Česká strana sociálně demokratická	19
16	ANO 2011	30
20	Občanská demokratická strana	14
22	Úsvit přímé demokracie Tomia Okamury	2
23	Strana zelených	2
24	Strana svobodných občanů	11
29	Dělnická strana sociální spravedlnosti – NE diktátu Bruselu	3
32	Česká pirátská strana	12
33	Česká suverenita	1
	Celkem	162

Ostatní strany, které kandidovaly do Evropského parlamentu, nedostaly žádný hlas.

Počet zapsaných voličů v okrsku Trhový Štěpánov	1041
Počet platných hlasů	162
Trhový Štěpánov	126
Dalkovice	1
Dubějovice	13
Sedmpány	10
Střečov nad Sázavou	8
Štěpánovská Lhota	4
Volební účast	16,90 %

Blaniční rytíři 2014

Slavnostního udělování čestného titulu Blanický rytíř, které proběhlo v obřadní síni vlašimského zámku na Velký pátek 18. dubna 2014, se účastnilo na padesát hostů kulturního, společenského i politického života regionu. Pozvání přijali zástupci Parlamentu České republiky, krajské samosprávy, řada zástupců měst a obcí Podblanicka, ředitelé škol z Podblanicka a mnoho dalších hostů. Za hosty k rytířům promluvil náměstek hejtmana Středočeského kraje a poslanec Parlamentu České republiky Ing. Miloš Petera, za Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy promluvil prof. MUDr. Zdeněk Seidl, CSc. a za městyš Čechtice starosta František Nebřenský. Nechybělo ani přivítání od starosty města Vlašim Mgr. Ludka Jeništy.

Z letošních laureátů to jsou, jak je uvedeno níže, dvě rytířky a jeden rytíř.

Blaniční rytíři obdrželi již tradičně kromě pěkného diplomu každý svou originální, velmi hodnotnou sochu Blanického rytíře s kamenem z hory Blaník od uměleckého kováře Bohumila Hruběše. Pořízení těchto soch bylo možné díky generálnímu sponzorovi udělování ocenění Blanický rytíř firmě Rabbit a. s. Trhový Štěpánov a finanční podpoře z Fondu hejtmana Středočeského kraje.

Na závěr slavnostního aktu byla zveřejněna výzva k nominování na Blanické rytíře za rok 2014, kteří budou vyhlášeni na Velký pátek 3. dubna 2015. Nominována může být fyzická (nikoli tedy právnická) osoba, která se významně zasloužila o ochranu a rozvoj přírodního a kulturního dědictví Podblanicka. Nominace se podává za mimořádný čin v uplynulém roce (popř. dokončený v uplynulém roce) nebo za celoživotní dílo (ve výjimečných případech může být ocenění uděleno i in memoriam). Nominaci může podat kdokoli, jednotlivý občan, obec či zájmový spolek písemně na adresu Podblanického ekocentra ČSOP Vlašim, Pláteníkova 264, 258 01 Vlašim. Nominace musí obsahovat titul, jméno a příjmení kandidáta, datum jeho narození, odůvodnění nominace a jeho kontaktní adresu, popř. telefon. Uzávěrka nominací je na konci února 2015.

Rozhodnutím neziskových organizací z Podblanicka získává čestnou cenu Blanický rytíř za celoživotní dílo **Eva Houdková z Vlašimi**, zejména za mnohaleté působení ve školní i mimoškolní oblasti a rozvoj dramatické výchovy na Podblanicku.

PhDr. Eva Houdková se narodila ve Vlašimi 22. 12. 1936. V roce 1963 absolvovala Hudební fakultu Univerzity Karlovy v Praze, obor hudební výchova a hra na klavír pro střední školy. Od roku 1966 žije trvale ve Vlašimi. Na LŠU vyučovala kruh na klavír, na ZŠ a na gymnáziu hudební výchovu. Původní aprobaci rozšířila studiem na DAMU v Praze na katedře loutkářství, kterou absol-

vovala v roce 1971. Ve stejném roce otevřela na LŠU dramatický obor – loutkářství a brzy poté založila dětský loutkářský soubor Kopretina. V roce 1975 získala doktorát filozofie na Univerzitě Karlově v Praze. Rok poté zakládá Komorní ženský sbor, který pořádá koncerty ve Vlašimi, v Praze a v dalších městech. Spolupracovala s Triem Jana Dismase Zelenky i s pražským smíšeným sborem Josefa Vycpálka. Komorní ženský sbor po třiceti letech ukončil svoji činnost v roce 2006.

Všechnu loutkářskou i hudební práci mohla vykonávat proto, že měla pochopení nejprve u maminky a později u svých třech dětí, které absolvovaly nejen loutkářství, ale každé se věnuje hudbě též podle svého zájmu.

Na základě zkušeností z výuky loutkářství paní Houdková zhotovila učební pomůcku „Stavebnice loutek“. Absolvovala rovněž Lidovou konzervatoř – obor lidové tvorby, tkaní a ručních prací. V roce 1991 odešla do důchodu, ale její činorodost nekončila. Založila a otevřela Atelier EH Vlašim, kde vyrábí a distribuuje Stavebnici loutek, realizuje autorské loutkové divadlo jednoho herce, pořádá akreditované semináře pro pedagogy a besedy na školách. Uspořádala přes dvacet výstav. Na celostátní soutěži Česká panenka získala v kategorii loutek dvakrát hlavní cenu a řadu ocenění.

V roce 2011 uspořádala společně s kolegou Milošem Povolným výstavu v Podblanickém ekocentru ČSOP Vlašim ke čtyřicátému výročí otevření dramatického oboru na ZUŠ ve Vlašimi.

V březnu 2013 získaly její loutky a výrobky Ateliéru EH Vlašim certifikát Regionální produkt Kraje blanických rytířů. Paní Houdková dlouhodobě spolupracuje s nadací UNICEF Praha.

Její činnost je tak rozsáhlá, že nelze v krátkém článku postihnout všechny její aktivity. Za tuto její neúnavnou činnost v oblasti vzdělávání a dramatické výchovy si plně zaslouží udělení ocenění Blanický rytíř.

Rozhodnutím neziskových organizací z Podblanicka získává čestnou cenu Blanický rytíř za celoživotní dílo **František Kavka z Benešova**, zejména za ochranu kulturního dědictví na Podblanicku, a to nejen v oblasti železniční.

František Kavka se narodil ve Vlašimi 24. listopadu 1947. Po maturitě v roce 1966 na SVVŠ ve Vlašimi absolvoval v letech 1966 - 1969 studium v Železničním učilišti ve Valašském Meziříčí, kde získal vyšší odborné vzdělání v oboru stavba železnic a železniční doprava. Od roku 1971, kdy ukončil službu u železničního vojska, pracoval na železnici v benešovské traťové distanci až do svého odchodu do důchodu.

Již od mládí se zajímal o historii regionu a jeho památky, stal se aktivním členem vlašimského Vlastivědného klubu, sběratelem a fotografem amatérem. Postupem

času získal renomé jedinečného znalce vlašimských reálií s nadregionálním přesahem.

Zabýval se studiem vývoje místních drah. Největší význam mají jeho práce týkající se Dráhy císaře Františka Josefa. Publikace o trati České Velenice – Praha (1991) byla fakticky prvním uceleným dílem na toto téma s výjimkou rakouského pamětního spisu z roku 1970, v českých zemích v té době neznámého. Práce Františka Kavky přesahují náš region, protože jsou zakotveny i v hluboké znalosti jiných oblastí jak historie dopravy (encyklopedické znalosti o výstavbě silniční sítě), tak obecné historie. Ačkoliv nemá historické vzdělání, dokáže skloubit náročnou práci v archivech nejrůznějšího typu s prameny vyprávěcí povahy, jejichž excerpty prováděl a provádí v obecních i soukromých archivech.

Velkou zásluhu má František Kavka nejen na poli psané železniční historie, ale i na praktické činnosti pro zachování hmotných artefaktů. V 80. letech inicioval vznik Vědeckotechnické společnosti při Traťové distanci Benešov. Postavil se do jejího vedení a zapojil do její činnosti velké množství zainteresovaných lidí, vesměs zaměstnanců železnice. Po roce 1989 a zániku Traťové distance Benešov se spolek transformoval do Podblanického vědeckotechnického klubu železničního a v návaznosti na VTS se zabývá historií železnice a záchraně jejích hmotných památek. V rámci této činnosti se podařilo zachránit několik desítek železničních vozidel (motorové vozy, drezíny, motorové lokomotivy, osobní i nákladní vozy). Spolek pečuje o železniční vlečky v regionu.

Na poli železniční osvěty pořádá akce k významným výročí železnice v regionu (nejen Dráha císaře Františka Josefa, ale i lokální tratě) – jízdy historickými vozidly, výstavy, přednášky, pochod po části zmizelé trati Trhový Štěpánov - Dolní Kralovice. Je duší všech výše zmiňovaných akcí a neúnavným organizátorem. Celoživotně propaguje železnici jako nejšetrnější druh dopravy.

Zmíněné své znalosti a rozsáhlé sbírky (zejména unikátní sbírka pohlednic a fotografií) uplatnil i při četných výstavách a odborných seminářích pořádaných ve spolupráci s paměťovými institucemi z blízkých či vzdálenějších regionů, z nichž uvádíme pouze neúplný výčet: Státní okresní archiv Benešov, Muzeum Podblanicka, Železniční muzeum Lužná u Rakovníka, Městské muzeum Říčany, Městské muzeum Sedlčany, Městské muzeum Uhřetěves, Galerie a muzeum České Velenice a mnohé další. Významná je jeho spolupráce s velkým množstvím obcí.

František Kavka působí jako zpravodaj památkové péče a v této oblasti se angažuje na Vlašimsku i na Benešovsku, cizí mu však nejsou ani ostatní regiony širšího Podblanicka. V této činnosti se však neomezuje pouze na region, jehož topografii zná jako málokdo jiný, ale i na památkovou péči pohlíží komplexně a snaží se aktivně řešit její problémy. Spolupracoval při vydávání několika regionálních publikací.

Velká zásluha mu patří také na poli ochrany kulturního dědictví v nejšířším slova smyslu. Není zastáncem pouhého hromadění sbírkových předmětů, ale důsledně dodržuje princip provenience a celistvosti sbírek, jejich provázání a důsledného poznání jejich vzniku a vývoje.

Vlastivědný nadšenec František Kavka je a byl činný i v mnoha dalších oblastech společenského a kulturního života. Jeho všestranná angažovanost a encyklopedické znalosti z něj činí důstojného pokračovatele podblanických vlastivědných pracovníků v tom nejlepším slova smyslu.

Vzhledem k těmto rozsáhlým aktivitám, jejichž primárním cílem je rozvoj poznání regionu nejen Podblanicka a ochrana jeho kulturního dědictví, je František Kavka důstojným nositelem ocenění Blanický rytíř.

Rozhodnutím neziskových organizací z Podblanicka získává čestnou cenu Blanický rytíř za celoživotní dílo **Vlasta Kubalová z Čechtice**, zejména za kulturní rozvoj Růžkových Lhotic a Čechtice.

Mgr. Vlasta Kubalová se narodila 15. 7. 1945 v Čáslavi. Působila dlouhá léta na Základní škole v Čechtích, kde učila český a ruský jazyk. Její vřelý vztah k českému jazyku a literatuře se projevoval mimo jiné tím, že založila a vedla v 70. až 90. letech minulého století dramatický kroužek Zvoneček, s nímž se zúčastňovala i celostátních soutěží a kde několikrát tento soubor zvítězil. Odchovala řadu ochotnických nadšenců, kteří v pozdějších letech působili zejména v Křivsoudově.

Organizovala pro školní děti besedy se známými spisovateli a básníky, jako jsou Jiří Žáček, Valja Stýblová, Markéta Zinnerová, Eliška Horelová, Zdeněk Svěrák, Petr Skoumal, Jan Vodňanský a jiní.

Až donedávna uváděla v Čechtích tzv. Kavárničky – společenské večery s významnými osobnostmi (Zdeněk Svěrák, Jan Krůta, Gabriela Vránová, Jan Kačer, Nina Divišková, Táňa Fischerová a jiní) i s aktivními lidmi našeho regionu, zvláště cestovateli, výtvarníky, hudebníky, vizážisty, ornitology...

Několik let vede kroniku městyse Čechtice, studuje historii a osudy jednotlivých budov ve svém bydlišti.

Pracuje na životě a díle čechtického rodáka Ferdinanda Čenského, podporuje Spolek přátel Ferdinanda Čenského v Praze, propaguje význam tohoto významného spisovatele, novináře, překladatele, profesora českého jazyka, autora mnoha významných literárních děl.

Spolupracuje s Muzeem Podblanicka jako průvodkyně a organizátorka kulturních a společenských akcí na zámečku v Růžkových Lhoticích a její zásluhou zámeček „žije“. V rámci této činnosti organizuje besedy, kde mládež seznamuje s životem a dílem Bedřicha Smetany. Nadále shromažďuje a studuje literaturu o tomto skladateli a se získanými poznatky seznamuje návštěvníky muzea a posluchače svých přednášek. Několik desítek let je členkou česko-slovenského Klubu sběratelů autogramů se sídlem v Praze. Svou udivující sbírku tisíců podpisů

slavných osobností z různých koutů světa – oblasti filmu, hudby, divadla, sportu, výtvarného umění, literatury – vystavovala v Podblanickém ekocentru ČSOP ve Vlašimi a v muzeu v Trhovém Štěpánově.

Paní učitelka Vlasta Kubalová je velmi činorodá, své obzory rozšiřuje mnohaletým studiem Univerzity 3. věku na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze. Dvanáct let střídavě studuje historii filmu, divadla, vybrané kapitoly z dějin výtvarného umění, antiky, kronikářství atd.

Spolupracuje s domovy důchodců v několika městech ČR, kde pravidelně navštěvuje „své seniory,“ podporuje sdružení Fokus, jehož posláním je podporovat lidi s duševním onemocněním, případně jiným handicapem, posilovat jejich samostatnost a sebe důvěru tak, aby mohli vést plnohodnotný život podle svých představ.

V loňském roce byla nominována na titul Senior roku. Ocitla se mezi 115 jednotlivci z celé České republiky. Akci pořádá SENSEN – senzační senioři – jedná se o projekt Konta Bariéry a je určen aktivním seniorům, podporuje aktivní a plnohodnotný život seniorů. Výsledky byly slavnostně vyhlášeny 7. 12. 2013 v Pražské křižovatce za účasti známých umělců a mnoha seniorů, z nichž se většina nezištně po mnoho let věnuje smysluplné práci.

Paní učitelka Vlasta Kubalová udivuje svou činorodostí a nadšením pro věc, šíří kulturu a kulturní odkaz slavných předků i současných osobností, obohacuje kulturněmilovné občany Podblanicka, je světloňosem pro náš region a titul Blanický rytíř si plným právem zaslouží.

Podle tiskové zprávy Jiřího Pavelky upravil jv

Eva Houdková, František Kavka a Vlasta Kubalová

Vlasta Kubalová a starosta Ing. Nekvasil

100 let od začátku 1. světové války

První část

100 let nás dělí od událostí, které zamíchaly kartami nejenom celým národům a státům, ale zejména jednotlivcům, jejich rodinám a blízkým. 100 let uběhlo od událostí, po kterých zbyly na náměstích našich obcí a měst do dnešních dnů památníky padlých. První světové války se účastnilo 36 států, do armád na různých frontách bylo povoláno asi 70 milionů vojáků. Z nich téměř 10 milionů padlo, kolem 20 milionů bylo zraněno a 7 milionů zajato.

O příčinách vzniku této války bylo napsáno mnoho. Historikové se vesměs shodují, že těmi hlavními byla nepřijatelná velmocenská politika Německa, dále snaha Velké Británie neomezeně kontrolovat světová moře, ale zejména politika Rakouska-Uherska na Balkáně. Hovoří o velkopanském vztahu Vídně k balkánským národům, který byl též příčinou následně rozpoutaného válečného konfliktu. První světová válka přinesla velké a zásadní změny v geopolitickém uspořádání světa. Zanikly 4 monarchie – habsburská, ruská, turecká a německá. Na místě habsburské monarchie vznikly nové nástupnické stá-

ty: Rakousko, království Srbů, Chorvatů a Slovinců, Polsko, Maďarsko a Československo.

Připomeňme si stručně sled důležitých událostí, které byly rozbuškou pro rozpoutání válečného konfliktu:

28. června 1914 po velkých jarních manévrech rakousko-uherské armády probíhala v Sarajevu vojenská přehlídka, které se účastnil následník trůnu Ferdinand d'Este se svou ženou Žofíí, rozenou hraběnkou Chotkovou. Jednalo se v té době o oblíbený manželský pár, který měl za své hlavní sídlo zámek Konopiště u Benešova. František Ferdinand s manželkou Žofíí projížděl Sarajevem v otevřeném autě. Nejprve na arcivévodův vůz vrhl granát atentátník Nedeljko Čabrinovič. Řidič však zrychlil, bomba sklouzla po stažené střeše vozu a explodovala pod koly dalšího auta. Několik lidí bylo vážně zraněno střepinami z granátu. Čabrinovič byl zajat a zdálo se, že se atentát nezdaří. Kolona vozů dorazila na plánovanou recepci na sarajevské radnici a následovalo setkání Františka Ferdinanda d'Este v nemocnici se zraněnými po atentátu. Manželka Žofie zrušila svůj

program, aby mohla doprovázet svého manžela. Stalo se něco nevídaného. Oba nastoupili opět do vozu a kolona se znovu vydala sarajevskými ulicemi. Náhoda chtěla, aby vůz špatně odbočil a při couvání na něho zaútočil další z atentátníků Gavrilo Princip, který se náhodou vyskytoval v obchodu, podél něhož projížděl arcivévodův vůz. Ze vzdálenosti asi jeden a půl metru Princip několikrát na auto vystřelil. František Ferdinand byl zasažen do krku a Žofie, která byla v té době těhotná, jak se později zjistilo, byla zasažena do břicha. Zemřela okamžitě. František stačil jen vykřiknout: „Žofinko, Žofinko, neumírej! Zůstaň naživu pro naše děti!“ a upadl rychle do bezvědomí. Po příjezdu do nemocnice zemřel.

Po této otřesné události vzniká velké napětí mezi Rakouskem a Srbskem. Rakušané chtějí převzít vyšetřování atentátu do vlastních rukou. Toto jim však není umožněno. 26. 7. 1914 císař František Josef vydává mobilizační vyhlášku „Mým národům“. 28. 7. 1914 Rakousko vyhláší válku Srbům.

Z Trhového Štěpánova odchází do války 200 mužů. Z nich 41 zahyne na různých bojištích, 34 bude zajato a z nich se 16 stane legionáři. Připomeňme si jména padlých štěpánovských vojáků:

Josef Bílek, Antonín Borek, Hynek Boušek, Josef Cígler, Karel Cígler, Vojtěch Čermák, Gustav Dub, Antonín Dýcka, František Fantyš, Jar. Hosperger, František Hosperger, Josef Hosperger, Josef Hataš, Otakar Hýla, Augustyn Chvojka, František Johanis, Josef Johanis, Josef Kotrč, Karel Kott, Josef Kubát, Josef Kulík, František Lejček, Antonín Lichtenberg, František Matějů, Jan Motyčka, Josef Motyčka, Josef Neděla, Antonín Pazour, Karel Pazour, František Šamša, Antonín Tomaides, František Tomaides – legionář, Rudolf Tomaides, Jan Tříška, Josef Tříška, Antonín Veselka, František Veselý, Václav Veselý, Antonín Vobecký, Jan Vošický a Josef Vošický.

Za všechny chci připomenout některé z vojáků, kteří položili v průběhu války svůj život:

Josef Motyčka, který byl střelcem u 9. roty 5. střeleckého pluku. Narodil se 28. 12. 1896 a vyučil se krejčím. V českém vojsku byl od 15. 6. 1917. Na ruské frontě utrpěl zranění, byl hospitalizován v lazaretu st. Mariinsk, kde 4. 12. 1919 zemřel. Pohřben je na hlavním hřbitově v Krasnojarsku.

František Tomaides, narozen 5. 12. 1882. V rakousko-uherské armádě sloužil jako voják u 102. pěšího pluku. Byl zajat 5. 7. 1916 v Alicante di Borgo. Do československých legií v Itálii se přihlásil 21. 8. 1917 v Padule. 12. 5. 1918 zařazen jako voják k 33. střeleckému pluku. Zaját byl 22. 6. 1918 v červnové ofenzivě na Piavě, popraven jako československý legionář na základě rozsudku rakousko-uherského polního soudu a pochován v Oderzu, provincie Treviso, Itálie. Na budově Městského úřadu v Trhovém Štěpánově má pamětní desku.

Augustyn Chvojka z Dubějovické ulice č.p. 36, padl v prvních bojích na řece Drině. Pohřben je v některém

z hromadných hrobů poblíž soutoku řek Sávy a Driny.

Z legionářů, kteří byli zajati a dále bojovali proti rakousko-uherské armádě v Čs. legiích:

František Johanis, nar. 15. 1. 1894, nejprve byl u 102. pluku, zajat v Dora-Haliči v červenci 1916, bojoval v Rusku, dosáhl hodnosti podporučíka, demobilizován byl v roce 1920.

Štěpán Chvojka, nar. 3. 3. 1886, nejprve u 102. pluku, v září 1914 byl v Srbsku zajat, dále bojoval v československých legiích ve Francii.

František Neděla, nar. 18. 2. 1894, 102. pěší pluk, zajat v roce 1916, v St. Maria se přihlásil do československých legií v Itálii, dosáhl hodnosti četaře, demobilizován byl v roce 1920.

Jan Tomaides, nar. 24. 12. 1879, 28. pěší pluk, v září 1914 zajat u Opole, v červnu 1918 zařazen do československých legií v Rusku, demobilizován byl v prosinci 1919.

Velice cenný seznam zajatých štěpánovských vojáků, kteří se po ukončení války vrátili do své rodné obce, zapsal bývalý kronikář a štěpánovský učitel, pan Karel Kolman. Z tohoto seznamu uvádím 34 jmen, údaj o popisných číslech jejich bydliště a místo zajetí. 16 legionářů je zvýrazněno:

Brůna František, č. p. 58 – Itálie, **Čížek Karel**, č. p. 11 – Itálie, Hosperger, Florian, č. p. 83 – Rusko, Chvojka Antonín, č. p. 36 – Rusko, **Chvojka Štěpán**, č. p. 81 – Srbsko, **Johanis František**, č. p. 70 – Rusko, **Kadleček Jan**, č. p. 78 – Itálie, **Krejsa Stanislav**, č. p. 85 – Rusko, Kořen Josef, č. p. 103 – Rusko, Kořen Oldřich, č. p. 103 – Rusko, Kott František, č. p. 94 – Rusko, Kufrer Václav, č. p. 44 – Srbsko, Motyčka Jan, č. p. 121 – Rusko, **Neděla František**, č. p. 189 – Itálie, **Neděla Josef**, č. p. 217 – Itálie, Novák Antonín, č. p. 222 – Srbsko, Novák František, č. p. 206 – Rusko (zůstal), Pazour Antonín, č. p. 118 – Rusko, **Plášil Antonín**, č. p. 142 – Rusko, Popek Jan, č. p. 19 – Rusko, **Smutný Václav**, č. p. 116 – Rusko, Smutný Antonín, č. p. 116 – Rusko, **Svoboda Josef**, č. p. 24 – Rusko, Šamša František, č. p. 180 – Rusko, **Špička Josef**, č. p. 21 – Itálie, **Špička Karel**, č. p. 21 – Rusko, Tichý Václav, č. p. 4 – Rusko, Tomaides Antonín, č. p. 115 – Rusko, **Tomaides Jan**, č. p. 125 – Rusko, **Vaňáč Štěpán**, č. p. 199 – Rusko, Veselý Antonín, č. p. 96 – Rusko, Vobecký František, č. p. 181 – Rusko, **Zadák Václav**, č. p. 197 – Itálie, Zeman Antonín, č. p. 123 – Rusko

Z dostupných materiálů lze zjistit, že většina štěpánovských mužů byla nasazena v roce 1914 do benešovského 102. pěšího pluku. Podívejme se podrobněji na pohyb tohoto pluku od nástupu do vlaku v Benešově, až po jeho bojové akce, zejména na srbské frontě. Můžeme si tak alespoň zčásti představit, co štěpánovští vojáci v prvním roce války prožívali.

Pluk 102 byl na začátku války zařazen u 17. pěší brigády, 9. pěší divize, VIII. armádního sboru, a zahájil své tažení na srbském bojišti jako součást 5. armády. Ta měla za úkol přechod řeky Driny a průchod údolím Jadru k Valjevu. Ovšem mimo I. prapor, který bojoval po celou

dobu války samostatně, odloučen od svého pluku, v rámci 1. horské brigády, a byl podřízen přímo XVI. armádnímu sboru.

Odjezd pluku z Benešova do pole byl stanoven na 6. srpna 1914. Poté, co zahrála plukovní hudba, vyrazil „ešalon“ na svou pouť po trase Tábor, Veselí, Gmünd, Schwarzenau, Tuln, Vídeň, Marcheg, Budapešť, Szeged, Subotici, Zombor, Baja, Osiek, Vinkovce do zastávky Gunja u Brčka. Trasa bezmála 1 000 km dlouhá, do jednoho vagonu se vešlo asi 37 vojáků. Ve všech stanicích lidé jásali a povzbuzovali projíždějící vojáky. Pluk dále putoval za velkého vedra pěšky po železničním mostě přes řeku Sávu do města Brčko, kde setrval v krátkém odpočinku. Pokračoval do městečka Bijeljina, kde se utábořil před hranicemi města a účastnil se polní mše. Zde již bylo slyšet střelbu, jako neklamnou známku blížící se fronty. Pluk zde setrval tři dny až do 10. srpna, kdy spolu s pluky 91, 73 a 11 prošel Bjelinou a přes Konvaluku dorazil večer do malé vesničky na břehu řeky Driny, která se jmenuje Amajlija. Pěšky tak urazili vojáci asi 40 km.

V Amajliji měl obdržet pluk 102 zanedlouho svůj první křest ohněm. Zatímco dojížděl do vesnice trén a byla rozdávána večeře, odešla 12. rota na polní stráž. Rota došla až na břeh Driny a vojáci poprvé uviděli onu zrádnou řeku, která se v následujících dnech měla stát hrobem mnoha Stodruháků. V tuto chvíli však ještě zelená Drina klidně plynula svým řečištěm a na protějším břehu se nepohnul ani lísteček. Jako by to snad ani neby-

la nepřátelská země. Ostatně českým vojákům se příliš nechtělo válčit se slovanským srbským národem. Časně ráno byla 12. rota vystřídána 11. rotou a ta již měla první ztráty. Dne 12. srpna 1914 po nezbytné dělostřelecké přípravě, zahájené ve 4 hodiny ráno a trvajících dvě hodiny, se pluk nalodil na pontony a pionýři jej, stejně jako celou 9. pěší divizi, začali přepravovat u Amajlije přes ostrov Samuroviča Ada na protější břeh řeky.

Postup však neprobíhal hladce a pluk se dostal do tuhých bojů se Srby. Srbské jednotky západního podúseku Šabackého oddílu kladly na řece Drině až do odpoledne tuhý odpor. Tím získaly čas, během kterého dorazily posily, které bránily Rakušanům v přechodu přes východní rameno Driny. Pionýrům se sice podařilo postavit most přes hlavní rameno Driny, ale k vedlejšímu východnímu rameni se dostaly další mostové soupravy až v noci, protože bylo nutné vysekat vzrostlým lesem na ostrově Samuroviča průchod dlouhý 2 km. Mezi tím se vojákům podařilo náhodou najít brod a zatlačit Srby z východního břehu. Přesto se nakonec podařilo dosáhnout toho, že Srbové ráno vyklidili Šabac a Rakušané jej obsadili v odpoledních hodinách. Pluk dále postupoval od Jadranské Lješnice přes Milinu, kde bylo ve staré cihelně zřízeno divizní obviště, až na výšinu Cer, kterou obsadil 15. srpna. Následující den, kolem 6. hodiny ráno, zahájily rakousko-uherské síly mohutnou ofenzivu a pluk 102 jako součást severního křídla zahájil útok na Tekeriš, po kterém byli Srbové zatlačeni na úroveň Krivajska kosa – Radonjiča brdo – Kik. Místa bojů a postup 102. pluku lze dohledat na podrobné mapě Srbska. Srbové však podnikli protiútok, obsadili výšinu Cer, odkud dopoledne 17. srpna 1914 zastavili palbou do boku protiútok benešovského 102. pluku.

Jak později konstatoval srbský generální štáb ozbrojených sil, útok vedený zejména vojáky pěšího pluku 102, byl veden s velkým důrazem. Říkalo se, že byl benešovský pluk 102 nasazován do předních linií, aby pomstil smrt následníka trůnu.

Dne 20. srpna 1914 zlomilo srbské jezdecktvo rakouský odpor u osady Grušič a obsadilo osadu Prnjavor

Rodina následníka trůnu

Kasárna Benešov 1916

a předními hlídkami se dostalo dokonce na chvíli až k Drině. Srbové obsadili ráno Vidojevicu, odkud stříleli z děl na 9. pražskou divizi, ustupující od Lješnice k mostu na Drině. Tím začal ústup rakousko-uherských jednotek zpět za řeku Drinu a 21. srpna se jednotky dostaly do míst, odkud před necelými 14 dny vyrážely.

Toto první válečné střetnutí, kterého se účastnil pluk 102 na srbské frontě, znamenalo ztráty 2 200 mužů

v období od 10. do 23. srpna 1914. A právě při těchto prvních bojích padlo nejvíce štěpánovských vojáků. Mnoho z nich se utopilo v rozvodněné řece Drině, mnoho z nich zahynulo při palbě srbského dělostřelectva. Mému dědovi Antonínu Holíkovi, který pocházel z Bořeňovic u Benešova, se podařilo podplavat pod pontonem a tím si nejspíše zachránil život.

Jan Holík, Praha 4

Útrapy vojáka 1. světové války

Úvodní slova k třídílným zápiskům, které zpřístupnila čtenářům Zpravodaje Štěpánovska jeho vnučka Marie Vojtová, kronikářka Dubějovic:

„V pozůstalosti mého dědečka Antonína Neužila staršího byl sešit s vlastnoručně psanými vzpomínkami na útrapy, které prožil v první světové válce. Dědeček pocházel z rolnické rodiny a celý život pracoval v zemědělství. Měl základní vzdělání a své vzpomínky sepsal velice poutavě.

Válka je hrozná. Když si pročítám vzpomínky mého dědečka, je mi smutno. Člověk člověku dokáže velice ubližovat. Obyčejní lidé musí na příkazy výše postavených podstupovat někdy velice nesmyslná utrpení. Dědeček se podíval do světa, skamarádil se s mnoha lidmi. Ale ta představa – v osmnácti narukovat do války...

Pokračování napsal dědeček do dalšího sešitu. Ale ten se nedochoval. Škoda. Byly tam vzpomínky na jeho život a život mnohých dalších lidí až do sedmdesátých let dvacátého století. Můj dědeček zemřel v roce 1968 ve věku 71 let.“

První část Rok 1914

Tento rok byl pro naši vesnici, ale i celou naši vlast rokem smutným. V roce 1914 vypukla 1. světová válka. Na jaře toho roku se u nás založil hasičský sbor, zakoupila se nová dvouproudní stříkačka, která stála 3500 zlatých. Těsně před vypuknutím první války, nám Oskárek (*místní žid*) vypravoval, jak se k válce chystá, že už to dlouho trvat nebude, a bude vypovězena válka, malému Srbsku. To se také stalo hned druhý den po oné rozmluvě. 26. července 1914 bude pro vždycky smutnou vzpomínkou na vyhlášení války a vyhlášením mobilizace všech armád rakousko-uherských.

V noci na 26. (*července*) a někde až ráno se rozvázely velké červené, černým tiskem psané mobilizační vyhlášky, vyzývající, že se musí všichni vojáci ve stáří do 36 let během 24 hodin dostavit ke svým plukům. To byla tehdy velká rána, pláče, nářku k nepopsání bylo.

Toho roku dne 26. července, připadl na neděli, na naši a Soutickou pouť. Přes smutek z nastávající války se v Souticích o pouti tancovalo ve všech třech hospodách. Já jsem tehdy již také chodil tancovat. Všichni se tenkrát ze smutku opili.

Druhý den 27. července ve 3 hodiny odpoledne jel po naší lokálce (*železnici*) vlak od Dolních Kralovic, který měl 60 vozů, samé „hytláky“ (*hytlák byl železniční služební vůz pro přepravu balíků a zavazadel*). Byl již téměř plný, všude zpěv, hulákání, volání jeden na druhého a slibování – „my tam dlouho nebudem, za 14 dní bude po válce. Při dnešní technice to malé Srbsko nevydrží ani 14 dní a podobně“. Z Dubějovic rukovalo tehdy také mnoho vojáků, na jejich smutný odchod, nezapomenu nikdy. Jak těžce se loučili a většina z nich se nevrátila už nikdy. Padli na Drině 8. den měsíce září, kde náš pluk 102. benešovský, zanechal výkvět svých mladých sil v boji na Drině. Co Srbáci nepostříleli, blázniví důstojníci od 102 pluku vehnali do dravé řeky a tam se všechno, co ještě žilo, utopilo. Od nás tam zahynuli bratři Kulíkovi – Antonín a mladší Jan, oba ženatí, dále Antonín Filip z č. p. 28, bratr Josefa Filipa, Josef Havlíček, František Frajt z č. p. 1. Filip, Havlíček a Frajt byli svobodní, měli být budoucí hospodáři.

Během asi 14 dnů po vyhlášení první mobilizace do 36 let, byla vyhlášena druhá mobilizace do 42 let, a na to hned zase regruti z jara odvedení musili rukovat. V té době po vyhlášení první mobilizace během asi týdne, brali hospodářům koně a chytali k nim kočí, kde koho mohli sehnat. Od nás musel Josef Březina jako kočí s koňmi p. Vobořila jet do Srbska. Brali i starší lidi za kočí, mladých nebylo. Ze Štěpánova jel Kadleček, kterému už bylo přes 60 let.

Smutně začaly tehdy žně. Někde chyběl hospodář, jinde syn nebo i více synů, potahy chyběly. Hned po žních úřady nařizovaly nucené dodávky obilí, brambor, dobytka a začaly se vydávat potravinové lístky. Ale na ně se dostaly malé dávky. Při těchto dalších mobilizacích odešlo z naší vesnice hodně lidí. Na mnohé živnosti zůstala jenom žena anebo nemožný už výměnkář, někde mladý kluk. Našemu tatínkovi odešli na vojnu všichni jeho tři bratři, na chalupách zbyly jen ženy.

Rok 1915

Válka trvala a žádala si nové a nové oběti. Hned časně z jara byly u odvodu ročníky narození 1895 a 1896 a během 14 dnů museli narukovat. To jaro vojáci 102. benešovského pluku, kteří měli jeti do pole, někteří již po druhé,

udělali v Benešově před odjezdem výtržnost. Odepřeli poslušnost a zpívajíce „ať si říká, co chce pan Kukačka, když mu nafackuje držku marškumpačka“ a podobně.

Pan Kukačka byl plukovník, tu dobu velitel 102. pěšího pluku. Podal udání a přišlo tuhé vyšetřování. Hlavním viníkem byl označen jakýsi Kudrna, kočí ve dvoře, otec 6 malých dětí. A ten den byl v Motole u Prahy odstřelen pro výstrahu. Za první republiky měl pomník v Benešově v sokolovně.

Roku 1915, 18. června byl jsem i já u odvodu v Benešově. Odvody se odbyvaly v hostinci u Strýčků proti nádraží. Byli jsme z Dubějovic čtyři kluci. Já, Havlíček Václav, Kulík František a Ladislav Vaněček. Odvedeni jsme byli tři. Vaněčka nevzali, že je slabý na prsa, také po válce zemřel na tuberkulózu. Byli jsme u odvodu jako první osmnáctiletí a lidé nám zpívali tehdy známou písničku „osmnáctiletí jsou to ještě děti“. Rukovali jsme ale až 15. října 1915. Situace po vesnicích byla čím dál horší. Stupňovala se bída, nedostatek. Městští lidé jezdili na vesnice pro „aprovizaci“ (*aprovizace = zásobit se potravinami*). Sháněli všechno, co se dalo. Obchod tohoto druhu se rozšiřoval. Uměli keřasit (*obchodovat, kšeftovat*) se vším. Obchod ten byl sice přísně stíhán, ale zastavit ho úřady nedovedly. Život přes všechno utrpení šel dále. Na vesnice do osiřelých statků byli přidělováni na práci ruští zajatci. Začínala velká bída.

Přiblížil se den mého narukování na vojnu. Tatínek mi nakoupil teplé prádlo, svetry dříve byly u nás neznámé. Maminka napekla buchty, pečenou husu a za velice těžkého rozloučení jsem v pátek před naším posvícením narukoval. V Benešově nás ubytovali v dívčí škole, proti zřícenině bývalého piaristického kláštera. Tam jsme po dva dni nic nedělali, jen jsme přes celé město chodili do 102. kasáren pro menáž (*strava*).

Úkryt vojáků

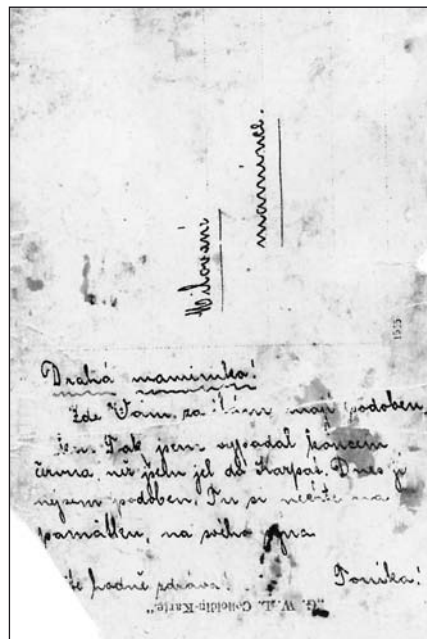
Na nádraží v Benešově byl připraven pro nás dlouhý vlak. Samé hytláky. Lidu civilního bylo plné nádraží. Všichni se loučili s vojáky. Když důstojníci všechno vypravili, přišla z našich 102. kasáren vojenská kapela. Němci nám přišli zahrát „Kde domov můj“. První osmnáctiletí jeli do války.

Smutná, těžká a namáhavá cesta nám trvala do Békés-csaby (*Maďarsko*) 7 dní a 7 nocí. Stále jen v hytláčích, kde prostředkem ve vagónu mimo vrat byla jen jedna lavice. V každém voze nás bylo 40 a 40 vojenských kufrů. Sednout si nebylo možné. Byli jsme namačkáni hůř než dobytek, ale nikde v žádném vagónu nebyly záchody, s čímž byla největší svízele. Ven nikoho nepustili, báli se, abychom jim neutekli při zastavení vlaku na ulicích měst nebo v polích. Když vlak zastavil, běhali šarše (*výraz pro vojenskou nebo policejní hodnost, nyní se píše šarže*) s rákoskou podle vlaku, a běda, když někdo vystrčil

Teprve při jízdě vlaku jsme si pomáhali. Dva drželi třetího za ruce, aby nepadl z vlaku. Událost směšná, ale pravdivá: když jsme projížděli Vídeň, hlavní město habsburské monarchie, Vídeňáci na vlak mávali volajíce Krig - Heil - sláva válce a v našem vlaku všechny vrata vagónů byly samé zadnice. Odpověď to Vídeňákům. Dokud jsme jeli našimi českými krajinami, bylo ještě dobře. Ale pak jsme přijeli do Rakous, kde jsme slyšeli samou němčinu. Bylo nám smutno. Ve dne to ještě ušlo, dívali jsme se na různé krajiny, různé lidi. Co se mi líbilo, vzpomínám na slovenské krajiny, podle Dunaje, kde bylo tak krásně. Řeka Dunaj, jako kdyby stála a netekla. Podél břehu řeky při mírném svahu k jihu byly samé vinice a vinné sklepy

Antonín Neužil st.

Vzkaz mamince od Antonína

s krásnými štíty, plnými ornamentů všech barev. Pěkně byly i vesnice a městečka. Všechno pěkně obílené, některé i z venku malované. Pak jsme přijeli do Budapešti, kde jsme zase jako ve Vídni objížděli celé město ze severního na jižní nádraží. To nám trvalo půl druhého dne. Budapešť je krásné město. Když jsme přijeli do Békés-csaby tak nás tam čekali Češi. Druhý den jsme šli fasovat vo-

jenský oblek. Velení bylo německé, my jsme byli velkou většinou kluci z našeho českého venkova, německy žádný neuměl a šarše, přestože to byli čeští lidé, byli na nás jako draci. Pořád na nás volali „nýdr“ k zemi. Padali jsme do bláta a vody.

Antonín Neužil starší in memoriam (1897-1968)

Soupis poddaných podle víry z roku 1651

Je historicky doloženo, že v roce 1609, tedy 11 let před osudnou bitvou na Bílé hoře, bylo v Čechách 80 až 90 % nekatolíků. Zřejmě nepřesné odhady počtu nekatolíků se týkají dalších zemí Koruny české. (Moravské markrabství, Opavské knížectví a jednotlivá slezská knížectví.) Po většinu doby existence tohoto státního útvaru byla jeho součástí také celá Lužice. Petr Hora – Hořejš uvádí, že čeští bratři, novoutrakvisté, staroutrakvisté, luteráni a kalvíni představovali až 90 % politického národa i poddaných v českých zemích. Historik Josef Pekař míní, že poměr nekatolíků a katolíků byl 2 : 1. Odhady mohou být nepřesné, ale i 200 let od husitských válek a po stoletém panování Habsburků zůstávaly české země věrné reformační orientaci a udržovaly toto kulturní dědictví i proti orientaci panovnickému rodu

Během třicetileté války (1618 – 1648) odešlo do exilu z českých zemí kolem 350 šlechtických a přibližně 30 000 měšťanských nekatolických rodin nejen českých, ale i německých. Rekatolizace začala brzy po roce 1648 s mezinárodním souhlasem na základě vestfálského míru. Protireformační komise prováděly soupis všech poddaných na jednotlivých panstvích a sčítaly i nekatolíky a „kacíře“. Jedna z komisí zjistila kolem roku 1651 na 200 000 kacířů, z nichž 50 000 žilo na Královéhradecku jako nejvíce kacířstvím postiženém.

Druhá polovina XVII. století je z hlediska náboženského vývoje v českých zemích chápána jako protireformace. „Zpovědní statistiky“ rozeznávaly čtyři kategorie náboženského vyznání: I. kající se, II. nekající se, III. kacíře, IV. obrácené na víru.

Ale jak to už bývá, je zřejmé ze všech období, i ze zcela nedávné historie, že se manipulovalo s výsledky a ty se blížily 100%. Pravděpodobně se už nezjistí, jak výsledky soupisů byly falšovány. Komise i další zainteresovaní chtěli mít klid a pokoj od vrchnosti světské, ale zejména církevní. Téměř všechno obyvatelstvo litovalo svých dřívějších postojů ve věcech víry. Jen menšina neprojevila lítost, kacířů bylo velmi málo, a tak na víru již nebylo koho obracet. Církev byla v tomto směru „úspěšná“.

Město Trhový Štěpánov patřilo v té době pod správu Kouřimského kraje. Pohled na mapu napovídá, že šlo o velmi velký kraj. Jeho vymezení můžeme přibližně popsat takto: Na severu to byly Zálezlice a Kochánky,

na východě Býchory či Starý Kolín, Uhlířské Janovice, Tichonice, Sedmpány, Tisek a Slavětín, na jihu Zdiměřice, Stojslavice, Vilice a Šebířov a na západě Veltrusy, Bohnice, Královské Vinohrady, Nusle, Braník, Dolní Břežany, Krhanice, Konopiště, Nesvačily, Tomice, Jankov, Odlochovice a Vrcholetice. Svou západní hranici se blížil ku Praze. Trhový Štěpánov byl pochopitelně jeho součástí.

V té době byl majitelem Trhového Štěpánova Václav Holický ze Šternberka (Českého Šternberka). Tento údaj je uveden z Berní rule z roku 1654. Jiné prameny uvádějí, že majitelem byl Jiří Holický ze Šternberka a katolickým farářem P. Paulus Dirba. Je zajímavé, že jméno tohoto kněze není uvedeno v publikaci Dr. Antonína Podlahy „Posvátná místa Království českého, řada první: Arcidiecéze pražská, díl III. Vikariáty: Kralovický, Vlašimský a Zbraslavský.“ Vydáno v Praze 1909).

Seznam poddaných podle víry vypracoval Salomon Fridrich, hejtman panství šternberského. O své práci prohlašuje: „*Já Salomon Friderich, hejtman panství šternberského, přiznávám, že na panství šternberském tyto níže psané osoby a lidé se nacházejí*“.

Soupis byl rozdělen takto:

Jména lidí při osobě a službě Jeho hraběcí milosti (40), při Její milosti paní hrabince (10), při zámku Šternberce (49), při dvoře čejkovském (13), při dvoře votrybském (12), při dvoře štěpánovském (8), při dvoře dalkovském (9), při dvoře stěbuzském (zdebuzevském) (6), při dvoře dolanském (9), při dvoře křešickým (5), při dvoře drahnovském (5). Dále to byly osoby nacházející se také na témž panství šternberském (6).

Městečko Divišov (196), Městys Štěpánov (256), Městys Janovice (84), Městečko Podšternbercí (46), Ves Lbosyn (Lbosín) (39), Ves Dalovy (16), Ves Křešice (24), Ves Drahnovice (51), Ves Čerence (19), Ves Votryby (Otryby) (61), Ves Soběšín (58), Ves Tichonice a Kácovec (79), Ves Střečov (55), Ves Dalkovice (21), Ves Lhota Štěpánovská (60), Ves Slověnice (26), Ves Všechlapy (37), Ves Stěbuzevs (Zdebuzevs) (43), Ves Lhota Janovská (20), Ves Měchnov (27), Ves Šternov (25). Celkem to bylo 1497 osob.

(Poznámka jv: názvy obcí jsou uvedeny podle tohoto seznamu v původní psané verzi.)

Závěrem autor soupisu uvádí:

„A že tomu tak a nejinak jest, též že jsem se v tom věrně a upřímně zachoval, na potvrzení toho toto poznamenání podpisem vlastní rukou jména mého a přitištěním sekrytu (pečeti) mého jsem stvrdil. Jehož jest datum na zámku Šternberce nad Sázavou 27. dne Augusti A. 1651.

L.S. Salomon Fridrich, hejtman šternberský m.p.“
(*manu propria* = vlastní rukou).

V seznamu jsou uvedena především mužská jména a příjmení, ale další jsou už jen křestní jména, případně je u tohoto jména zkratka N., což znamená neznámé. Naskytá se otázka, proč nejsou uváděna celá jména. Ze seznamu lze předpokládat, že tehdy ještě nebyly jednotlivé domy a usedlosti číslovány. Číslování domů bylo uzákoněno až 119 let poté, kdy byl proveden soupis v době vlády Marie Terezie v únoru 1770. Ve většině obcí proběhlo od podzimu 1770 do roku 1771. Seznam poddaných podle víry byl stručný, jednoúčelový a zachycoval jen jména bez příjmení, pouze z hlediska příslušnosti ke katolické víře a s ohledem, zda u nekatolíků je či není možná náprava. Přesto vypovídá nejen o počtu věřících podle vyznání, ale zaznamenává i jejich příbuzenské či jiné vztahy, jejich věk a další údaje.

Soustředíme naši pozornost na město Trhový Štěpánov, Štěpánovskou Lhotu, Dalkovice a Střechov. Údaje o Dubějovicích a Sedmpánech v tomto seznamu nejsou uvedeny. Označení město a městys v té době podle jeho významu kolísalo. Městys je označení pro útvar mezi městem a vsí, je to už vyšší označení sídla. V odkazu na soupis je toto označení nepřilíš významné.

Především jsou zajímavá příjmení, která se vyskytovala v roce 1651. Některá se dochovala do dnešní doby, jiná zcela vymizela. Porovnávat soupis příjmení v jednotlivých staletích by bylo velmi zajímavé, ale přesahuje to rámec tohoto pojednání.

Jaké údaje byly zjišťovány:

Kromě jména a příjmení také jeho stav. Zda byl dočasný měšťan nebo poddaný, svobodný od robot, byl či nebyl katolík, zda byla či nebyla naděje na obrácení na katolickou víru.

V soupisu se setkáváme s následujícími pojmy:

Baba byla nejspíše porodní bába. Děvka je staročeské označení pro dívku, děvečku nebo služebnou. Pacholek byl sloužící na dvoře, ale pacholík byl mladý chlapec.

Podruhem či podruhyní byla osoba bez vlastní usedlosti bydlící (popř. i zaměstnaná) v něčím domě.

Prymus, psávalo se spíše primas, byl první z konšelů, hospodář města.

Písař radní byl úředník pověřený vyhotovováním listin a vedením písemné agendy.

Servus byl posel, úřední sluha.

Skoták byl pasák skotu, snad i ovčák

Soused bylo označení člověka usedlého v okolí.

Počet zjištěných a zapsaných osob v seznamu:

Městys Štěpánov 256

Při téměř městečku jest kostel založený S(vatěh)o Bartoloměje a fara na ní ostává panem páterem Paulus Dirba. Desátku aneb platu peněžitého jak z městečka též z vesnic témuž panu páterovi se za celý rok schází 60 kop míšeňských. Rolí panu páterovi přináležející k faře se nachází pod 8 str. (strychů).

Krav zádušních k témuž záduší se vynachází, co z nich se platí 62, krávy však z nich toliko 8 jest živých. K záduší polí se nachází 1 ½ kop záhonů přes hony, louka k faře patřící jedna, na níž se bere sena dva vozy.

Další dvory a vsi:

Při dvoře štěpánovském 8, při dvoře dalkovském 9, Ves Lhota Štěpánovská 26, Ves Dalkovice 21, Ves Střechov 55.

Jaromír Vlček

Prameny:

Srb Vladimír: Tisíc let obyvatelstva českých zemí, Praha 1998 – Z internetu

PhDr. Klímová Helena: Soupis poddaných podle víry z roku 1651 – Kouřimsko, Národních archiv Praha, 2. vydání, 2008

Poznámka: Názvy obcí jsou převzaty z publikace PhDr. Heleny Klímové v původním znění

Stoletá tradice sboru dobrovolných hasičů v Dubějovicích

26. července 2014 oslaví Sbor dobrovolných hasičů v Dubějovicích 100 let od založení. Je to zvláštní pocit ohlédnout se do časů našich dědů a sledovat dlouhou a bohatou historii sboru. Psalo se 28. června 1914, kdy bylo zvoleno 18 členů sboru a založen Sbor dobrovolných hasičů v Dubějovicích. Zakládajícími členy byli Jáchym Stein, Oskar Stein, Antonín Zeman, Gustav Stein, František Lupínek, František Hataš, František Vinš, Josef Trpišovský, Jan Mejšner, Josef Novotný, Antonín Kulík, Antonín Mejšner, Antonín Filip, Antonín Neužil, Václav Kocourek, Antonín Vošický, Antonín Studnička a Antonín Neužil st. Hned v tomto roce byla zakoupena dvou-

proudá koňská stříkačka. Bylo také nutné postavit hasičskou zbrojnicí. To se zdařilo po splacení stříkačky v roce 1921 (stříkačka i hasičská zbrojnice se dochovaly do dnešního dne).

Sbor od svého založení plnil funkci ochrany lidí a majetku v Dubějovicích a v blízkém okolí. První velký zásah v obci byl v roce 1919, kdy hořelo v č. p. 19. Poté hasiči zasahovali v roce 1926, kdy hořela místní hospoda a dále v roce 1940 v č. p. 3, kdy hořela stodola a od ní chytilo několik okolních domů. Výjezdů hasičské jednotky bylo samozřejmě více, ale na některé se zapomnělo a o malých požárech se v kronice obce nepíše.

Nedílnou součástí činnosti Sboru dobrovolných hasičů v Dubějovicích byla také kulturní činnost. Zúčastňovali se spolkových činností sborů, pořádali hasičské plesy (první ples se konal v roce 1928), hráli ochotnické divadlo, které se nazývalo zábavné komité.

Normalizace vnesla do činnosti sboru nové prvky. Zavedl se závazková hnutí a brigády, kontroly komínů a požární hlídky. Změnil se také název nejdříve na Jednotku požární ochrany a později na Československý svaz požární ochrany. Byla pořízena stříkačka PS 8. V roce 1972 bylo rozhodnuto o stavbě nové hasičské zbrojnice. Velkou zásluhu měli předseda Místního národního výboru Václav Vinš a předseda sboru Stanislav Žáček. Na stavbě se podíleli všichni hasiči a občané Dubějovic. Hasičská zbrojnice byla slavnostně otevřena 4. srpna 1974 k šedesátému výročí sboru. Hlavní smysl hasičů nevymizel ani v této době - ochrana lidí a majetku.

Po roce 1989 se sbor vrátil k původnímu názvu, Sbor dobrovolných hasičů v Dubějovicích. Přešlo se také od přidělování k financování, kde hlavním zdrojem financí pro činnost sboru jsou vlastní aktivity a finance Města Trhový Štěpánov. V roce 1998 byl zakoupen starší automobil ARO 240 a tažená stříkačka PS 12, později pracovní obleky a sváteční uniformy. V roce 2004, kdy sbor oslavil 90 let od založení, byla odborně zrestaurována koňská stříkačka. Dnes se chlubí dubějovičtí hasiči novým dodávkovým hasičským autem, dvěma stříkačkami PS12, novými pracovními oděvy, ale hlavně aktivními členy ochotnými pomoci bližním a přiložit ve volném čase ruku k dílu (www.dubejovice.cz).

Od roku 1995 postupně v obci zdomácněly různé kulturní akce. Jsou to: tradiční hasičský ples, vepřové hody, stavění máje, dětské odpoledne, Dubějovické bodlo i silvestrovský pochod na Javornickou hůru. Pozadu nezůstává ani hasičská činnost. Sbor je vždy připraven pomoci jak v Dubějovicích, tak v blízkém okolí. Zúčastňuje se námětových cvičení, okrskových soutěží a soutěží pořádanými okolními sbory. Historické družstvo SDH Dubějovice dvakrát ročně vyjíždí k předvedení zásahu za pomoci koňské stříkačky. Naposledy se zúčastnila Hasičského dne pořádaného Okresním sdružením hasičů na Konopišti a oslavy založení Sedmpán.

Oslava 100 let SDH Dubějovice proběhne 26. července 2014. V 10 hodin požehná farář nové hasičské technice, poté proběhnou oficiality spojené s oceněním zasloužilých hasičů. Odpolední program bude probíhat na místním sportovišti. Nejdříve bude předvedena historická technika, potom proběhne soutěž v hasičském sportu mužů, žen a dětí. V doprovodném programu bude předvedení zásahu profesionálních hasičů u autonehody. Po celou dobu oslavy zahraje skupina Fontána live.

Na závěr popřejme Sboru dobrovolných hasičů do dalších sta let hodně pracovitých členů. Lidí, kteří budou ochotni pomoci a přiložit ruku k dílu vždy, bude-li třeba. Také popřejme dubějovickým hasičům, aby užívali hasičské dovednosti a hasičskou techniku jen na soutěžích a námětových cvičeních, aby co nejméně museli zasahovat při živelných pohromách.

Ing. Antonín Vošický, starosta SDH Dubějovice

Poslední štěpánovský ponocný

František Novotný, jinak řečený Franta Pašáků, byl jmenován obecním ponocným v roce 1931 po smrti svého otce Josefa Novotného. Rodina Novotných měla malý domek nad Zemanovým mlýnem umístěný ve stráni v místech, kde je dnes malý parčík s již vzrostlými smrky. Byli to chudí lidé, kteří byli často terčem legráček nezvedené mládeže. Oblíbené bylo zejména brnění na okno. Na konec slabého drátu se uvázal špendlík, nebo hřebíček, který se zasadil do škvíry mezi okenní tabulí a kytlem. Drátek se natáhl jako struna, která se prstem rozezvučela, a tento zvuk se přenášel na okenní tabulku. Obyvatelé domku samozřejmě hledali původce rušivého zvuku a to byl účel celého škádlení.

V domku bydlela stará paní Novotná, bratr Františka Jan, který příležitostně opravoval budíky a hodiny pendlovy, a ponocný František.

František byl nevelký chlapík s knírkem pod nosem, a zpravidla s kulichem na hlavě. Jeho úkolem bylo procházet v noci obcí, všimnout si všeho, chránit majetek lidí i obce, chránit před požárem a v neposlední řadě ohlašovat troubením půlnoc. Obec mu zakoupila trubku, kožich

i boty, aby mu nebylo za mrazivých nocí zima. František si rád poseděl v hospodě a popil nějaké to pivo či štamprlí něčeho ostřejšího. Někdy se stalo, že i sousedé nějakou tu rundu zaplatili a milý František přebral tak, že hostinský půjčil trakař, aby mohl být se vsí parádou dopraven domů, jsa uložen za dveře s hlasitým voláním: „Vezeme Vám Frantu mrtvého.“ „Jak mrtvého? Snad vožralýho,“ ozvalo se za dveřmi a bratr Jan se ujal funkce samaritána. Nebylo to samozřejmě často, ale někdy se to bohužel taky přihodilo. Ale to se stává, jak se říká, i v lepších rodinách. No, a když to byla taková lehčí kocovina, pak František troubil jedenáct, nebo třináct, či čtrnáct.

Když mu někdo vytýkal, že je namazaný, podíval se na něho bezelstnými očima a pravil: „To sem, ale čím, ty slone, to je právě to.“

Kdy funkce ponocného zanikla to přesně nevím. Mám za to, že to bylo brzo po skončení druhé světové války. Také nevím, zda to bylo rozhodnutím obce nebo úmrtím ponocného. To troubení půlnoci si však stále dobře pamatuji.

Josef Tomaides (1934-2009)

Velikonoční tvoření v soutickém muzeu

11. dubna 2014 se v soutickém muzeu opět konalo oblíbené tvoření pro malé i velké. Jeho tématem byly tentokrát Velikonoce a jaro.

Hned při příchodu si malí návštěvníci muzea připnuli na svetr kytičku se svým jménem a rázem se z nich stali „tvořilci“. Pak se společně s dospěláky odebrali ke stolu, kde už jako obvykle čekala spousta materiálu k vyrábění. Děti lepily kvítky na strom, malovaly na šnečí ulity, vyráběly velikonoční práníčka a zdobily polystyrenová vajíčka. Za pomoci rodičů vytvářely jarní zápichy do květináčů, závěsy z papírových kytiček, velikonoční věnečky na dveře, vázičky a rozkvetlou voňavou louku. Své výrobky si každý mohl odnést domů, děti dostali navíc velikonoční pamlsky.

Za sponzorský dar děkujeme soutické organizaci Českého rybářského svazu.

Obecní úřad v Souticích také v rámci tvoření vyhlásil soutěž o nejkrásnější kraslici. Z nejmladších dětí se soutěže zúčastnili Vojtišek a Kristýnka Neradovi a Vašík Tulach, za školáky bojovali Markétka Jandejsková, Jiřík Kárník a Katka Svobodová, dospělé zastupovaly paní Anna Vilímovská a paní Bar-

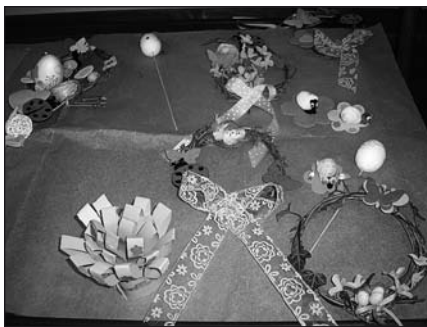
bora Jandejsková. I když soutěžících nebylo mnoho, byly jejich kraslice opravdu povedené. Všichni si zasloužili svou odměnu - velkého čokoládového zajíce. Soutěžní kraslice mohou návštěvníci muzea obdivovat na malé výstavce.

O spokojenosti velkých i malých „tvořílků“ svědčí email, který nám poslala paní Barbora Jandejsková.

„Ráda bych touto cestou poděkovala všem, kdo se podílejí na přípravách a realizaci dnes již tradičních tvořivých setkání v našem muzeu. Myslím, že je velice důležité, že mají maminky a děti ze vsi možnost se setkat v milém, přátelském a pěkném prostředí a společně strávit čas při smysluplné činnosti. Dana s Alčou mají pro nás vždycky připravenou spoustu krásných a originálních nápadů a nikdy nechybí i nějaká dobrá mlska. Jistě nejen za sebe mohu říct, že si tato setkání velice užíváme a vždy odcházíme s dobrou náladou a náručí plnou pěkných výrobků. Děkujeme a už se těšíme, co si na nás zase příště vymyslíte.“

Děkujeme za krásná slova, kterých je v dnešní době pomálu, a slibujeme, že budeme vymýšlet a tvořit dál.

Dana Vlasáková

Den matek v Souticích

Již tradičně pořádá Obecní úřad Soutice druhou květnovou sobotu pro ženy ze Soutic, Černýše a Kalné oslavu Dne matek. Ženy se v hojném počtu sešly v bývalé škole, kde je čekal zajímavý program a bohaté pohoštění.

Starostka obce Alena Exnerová přítomné dámy přivítala, popřála jim k svátku a představila účinkující.

Jako první vystoupily děti z MŠ Hulice pod vedením paní ředitelky Štěpánky Bézové. Zaspívaly, recitovaly a ukázaly, že znají i slova české státní hymny. Roztomilí předškoláčky se všem líbili.

Pak přišly na řadu orientální tanečnice. V arabských princeznách divačky brzy poznaly soutické občanky - paní Báru Jandejskovou s dcerou Markétkou, které předvedly

Taneční kreace

Jiří Štědroň

nevšední tanec se zlatými křídly. Také ony měly úspěch.

Ve svižném tempu je vystřídal mažoretky ZUŠ Vlašim Tereška Suchá a Katka Svobodová ze Soutice, Monča a Verča Vargovy z Chlumu a Míša Čiháková z Javorníka. Šikovná děvčata sklidila zaslužený potlesk.

Nakonec přišel zlatý hřeb programu, zpěvák a herec Jiří Štědroň. Zpíval své písně, hrál na kytaru, recitoval. Zavzpomínal také na roli

prince, kterého hrál v pohádce Popelka, a na své působení v divadle Semafor. Nemohly chybět ani příhody z natáčení seriálu Ordinance v růžové zahradě, kde v současnosti účinkuje.

Všem svým obdivovatelkám pan Štědroň ochotně daroval podepsané fotografie.

Potom už následovala volná zábava a tanec. Při odchodu domů dostala každá žena kyticu a kalendář s historickými pohlednicemi Místopis Benešovska.

Velký dík patří panu Tomáši Jánovi, který zajistil vystoupení Jiřího Štědroňe, panu Kamilu Černému, který zapůjčil zvukovou aparaturu a sponzorům Českému rybářskému svazu Soutice, Mysliveckému sdružení Hubert Soutice, Sboru dobrovolných hasičů Soutice a paní Ireně Kozákové.

Dana Vlasáková

Včelí svět v Hulicích slavil příchod jara

O Velikonocích to ve Včelím světě v Hulicích hučelo opravdu jako v úle. Slavili jsme společně s našimi návštěvníky svátky jara. Děti i dospělí malovali kraslice včelím voskem, pod jejich šikovnými rukama vznikaly velikonoční ozdoby z papíru, pletly se pomlázky. Návštěvníci mohli ochutnat výborný medovník, dospělí pak skvělou medovinu. Ti nejmenší hledali na zahradě v hnízdečkách čokoládová vajíčka. A tak jako každý slunečný víkend byl velký zájem i o prohlídky expozice.

Jaro je však již pomalu za námi a brzy přivítáme léto. Ti, kdo nestihli v květnu naši medovou koktejlovou párty, se mohou těšit na další zajímavé akce. Třetí sobotu v červnu (21.6.) připravujeme odpoledne (nejen) pro tatínky s dětmi, 25. července pak večerní prohlídky expozice s odborným výkladem Ing. Dalibora Titěry, CSc.

Nenechte si ujít jedinečnou příležitost zúčastnit se této zajímavé akce.

Náš včelí obchod jsme rozšířili o celou řadu zajímavých výrobků. Zakoupit si můžete med, nejlepší medovinu světa, kosmetiku s včelími produkty, odbornou literaturu i různé medové dobroty.

Více informací na www.vcelisvet.cz nebo na Facebooku. Informace Vám poskytneme i na telefonu 724 867 158.

Těšíme se na setkání s Vámi ve Včelím světě.

Jarmila Pavlicová

Koncert Podblanického smíšeného sboru a orchestru

V sobotu 26. 4. 2014 měli občané Trhového Štěpánova možnost poslechnout si v kostele sv. Bartoloměje koncert Podblanického smíšeného sboru a orchestru.

Začátky tohoto sboru sahají do doby před 2. světovou válkou. Tehdy několik zpěváků zpívalo za doprovodu houslí a později varhan při mši v kostele sv. Bartoloměje v Kondraci. V roce 1939 řídil sbor bývalý obchodník a výborný muzikant Josef Moudrý, který hrával první housle. Každý rok na podzim se scházeli s muzikanty a zpěváky a společně nacvičovali. Celkem jich bývalo pouze kolem deseti.

V roce 1968 nastal velký rozmach sboru, přibýlo muzikantů i zpěváků a sbor měl kolem čtyřiceti členů. Ovšem netrvalo to dlouho a po několika letech vytrvala jen hrstka věrných, protože v dobách normalizace neměl každý odvahu zpívat v kostele při mši.

V roce 1990 přebírá sbor Jiří Volek. Společně s varhaníkem Antonínem Gregorem ze Zdislavic spojují pěvecké sbory kostelů ve Zdislavicích a v Kondraci. Vytvářejí hudební těleso, které čítá třicet až čtyřicet zpěváků a hudebníků. Obohacují vánoční mše v Kondraci, Zdislavicích i v Louňovicích pod Blaníkem hlubokými zážitky.

V roce 2000 se konal první vánoční koncert sboru v kostele sv. Bartoloměje v Kondraci. V roce 2001 předal Jiří Volek sbor dirigentu Jiřímu Doubkovi. Následující rok byl název Chrámový sbor při kostele sv. Bartoloměje v Kondraci změněn na Podblanický smíšený sbor, protože do sboru začali přicházet zpěváci z širšího okolí. Adventní doba byla ve znamení koncertů, které Podblanický smíšený sbor podnikl s Vlašimským komorním orchestrem. Vystupovali v Domašíně, v Souticích, ve Zdislavicích, v Kondraci i ve Vlašimi. V roce 2004 nahráli v kostele svatého Jiljí ve Vlašimi kompaktní disk s názvem „Zpěvy vánoční“. V současnosti má sbor i s orchestrem kolem čtyřiceti členů a koncertuje znovu pod vedením Jiřího Volka.

Na dubnovém koncertu v kostele sv. Bartoloměje v Trhovém Štěpánově zazněly skladby našich i světových mistrů, například skladby Antonína Dvořáka, Bedřicha Smetany, Leoše Janáčka, Wolfganga Amadea Mozarta, Giuseppe Verdiho a dalších. V kostele je vynikající akustika, a jak jsem slyšela z úst posluchačů, při některých skladbách „šel mráz po těle“. Posluchači jsou ovšem ochuzeni o pohled do tváře sbormistra, ve které se zračí

veliká láska k hudbě a zpěvu. Svoji profesionalitou a nadšením dodává radost celému sboru i orchestru. Po každé skladbě ocení svým charakteristickým gestem výkon sboru i orchestru. Ti, co se koncertu nezúčastnili, mohou jen litovat, že se připravili o nádherný kulturní a duchovní zážitek.

Věřím, že pokud bude sbor znovu vystupovat v Trhovém Štěpánově, že ho bude předcházet dobré hodnocení těch, kteří koncert slyšeli. Lze jen doufat, že přijde více posluchačů, jak tomu bývá v mnohem menších obcích.

Po koncertu bylo ve Spolkovém domě připraveno pro členy sboru a orchestru občerstvení, na které sponzorskými dary přispěla firma RABBIT Trhový Štěpánov, Nákupní středisko Vladimíry Červové a Městský úřad v Trhovém Štěpánově. Všem sponzorům za jejich dary děkujeme.

Poděkování patří rovněž Marii Filipové za vynikající moučníky, Růženě Vopálkové, Věře Horákové, Marii Tomaidesové a Haně Nekvasilové, které občerstvení připravily.

Jaroslava Měchurová

Rozhledna Špulka otevřena

Na vrchu Březák u Lbosína na Benešovsku byla 26. dubna 2014 otevřena nová rozhledna Špulka. Stala se nejen zajímavou dominantou regionu, ale také důkazem vzácné soudržnosti jeho obyvatel. Na jejím vybudování se vedle obcí, spolků a firem podílely desítky lidí – ať už osobně přiložením rukou k dílu, nebo poskytnutím finančního příspěvku. Náklady na unikátní stavbu dosáhly 5,4 milionu korun, z toho 1,3 milionu korun pokryly příspěvky dárců.

„Rozhledna svým jménem, originálním tvarem a nevšedním průběhem realizace přispěla k vytvoření velkého společenství lidí se společným zájmem. Věřím, že má před sebou dlouhé období, ve kterém nám bude

přinášet radost z výhledu do malebné blízké i vzdálené krajiny,“ řekl manažer svazku obcí CHOPOS Miroslav Kratochvíl.

Rozhledna je přístupná nepřetržitě za dobrovolný poplatek. Pohyb na ní a v jejím okolí upravuje provozní řád, který je vyvěšen u vstupu. K rozhledně se návštěvníci dostanou od Lbosína nebo Humence. Ve Lbosíně je parkovací plocha pro 30 – 40 automobilů a k rozhledně z něj vede 950 metrů dlouhá naučná stezka. V Humenci je možné parkovat na komunikaci ve směru na Teplýšovice, k rozhledně je to odtud 1 950 metrů. U rozhledny je příležitostně otevřen stánek s občerstvením a upomínkovými předměty.

Pohled na Špulku přes Lbosín

Kamenná mapa pod rozhlednou

Letecký snímek

Stavbu nové dominanty připravilo a realizovalo 21 obcí sdružených ve svazku CHOPOS spolu s řadou partnerů. Uvést zajímavou myšlenku ve skutečnost jim trvalo téměř pět let. Podařilo se jim ale pro ni získat neskutecnou podporu lidí všech věkových kategorií. Přispěli nejen drobnými dary, ale i prací. Pomáhali s úpravami terénu, budováním odpočinkových míst i informačních panelů. Nesmazatelnou stopu dárců připomíná „Venkovní kronika“.

Součástí rozhledny je naučná stezka, která je dílem žáků pěti regionálních mateřských a základních škol: Církevní ZŠ a MŠ Archa v Petroupimi, Základní školy v Divišově, ZŠ a MŠ Chotýšany, ZŠ a MŠ Teplýšovice a ZŠ a MŠ Postupice. Na kilometrové trase připravili zastavení s informacemi z regionu a hracími prvky, které budou postupně dotvářet a aktualizovat.

Na www.rozhlednaspulka.cz naleznete podrobnosti o tomto projektu. Kontakt pro další informace:

Ing. Miroslav Kratochvíl

tel.: 777 193 556,

e-mail: kratochvil@posazavi.com

Jaroslava Tůmová

Dobří holubi se po letech nakrátko vrátili

Tak pokaždé začínají setkání úvahami o letech minulých, o tajných láskách, o dávném přátelství, nadějích i zklamání, o životě i smrti. V podobném duchu se neslo i setkání spolužáků – absolventů Základní školy v Trhovém Štěpánově z let 1951 - 1959, které se uskutečnilo za krásného jarního sluníčka v sobotu 26. dubna 2014.

V roce 1959 se základní školní docházka začala prodlužovat o nepovinnou devátou třídu. Asi polovina dětí proto školu opustila a odešla za dalším vzděláním, druhá polovina pokračovala v nově ustavené 9. třídě.

Letos tomu bude 30. června právě 55 let, co jsme školu v Trhovém Štěpánově opustili. Od první do páté třídy jsme byli zařazeni v jedné třídě, a to děti především z Trhového Štěpánova a nejbližšího okolí. Od šesté třídy byly zřízeny dvě třídy, A a B, protože k nám přišli spolužáci ze Soutic, Javorníka, Tehova, Kostelíka a Střechova. Celkem nás bylo v letech 1951 - 59 v obou třídách padesát dva.

Bohužel, toto krásné výročí s námi nemohlo prožít 13 našich spolužáků, kteří se dnešních dnů nedožili. Minutou ticha jsme uctili jejich památku. Během celého setkání, při kterém se vzpomínalo na veselá a groteskní příhody, či různá rčení, jako např. že „obilí roste z mouky“, jsme často vzpomněli i na běžné školní soužití s těmi, kteří už mezi námi nemohou být.

Zlatým hřebem celého setkání byla návštěva naší školy. Odpoledne v 16 hodin nás ve škole osobně přivítala paní ředitelka Mgr. Květa Kuželová a provedla nás celou školou. Usedli jsme do lavic v naší poslední osmé třídě. Podívali jsme se do kreslírny, kde jsme zavzpomínali na barda tehdejšího učitelského sboru, pana učitele Richarda Duška. Zaujaly nás moderní učebny jazyků, výpočetní techniky, tělocvična, útulná sborovna, vkusně vyzdobené chodby i stále impozantní schodiště.

Dá se říci, že vůbec celá škola je velmi dobře udržovaná, citlivě zmodernizovaná a líbivá, na čemž má určitě lví podíl nedávné i současné vedení školy. Podstatné však je to, že budova byla ve čtyřicátých letech minulého století navržena architektem vynikajícím způsobem. Tehdejší pojetí výstavby předešlo dobu, stavební práce musely být provedeny velmi kvalitně, protože dodnes jsou základní parametry funkčnosti školy v požadované kvalitě zachovány. Měli jsme z tohoto stavu upřímnou radost.

V souladu s urbanistickou ideou školy bylo v nedávné době řešeno i její nejbližší okolí. Hřiště a dětské relaxační prostory velmi dobře doplnily exteriér školy a tvoří spolu nedílný vzdělávací komplex. Zde jsme ocenili velký podíl práce a úsilí, které tomuto dílu určitě věnovalo vedení města, zejména starostové pan Josef Tomáides a pan Ing. Václav Nekvasil. Mohl bych jistě vyjmenovat další významné novoty, jako je např. Spolkový dům, Muzeum Štěpánovska nebo informační a kulturní

dvouměsíčník Zpravodaj Štěpánovska, který čtivě a profesionálně informuje o životě města a jeho okolí.

Bylo by toho jistě ještě mnoho, co se zde zejména v posledních dvou desetiletích změnilo. Takto vnímají po mnoha letech město Trhový Štěpánov jeho rodáci a bývalí občané. Občané města, važte si toho, co zde bylo vybudováno. Trhový Štěpánov vnímáme jako krásné město s mnoha vymoženostmi, kulturními i sportovními objekty. V minulosti tomu tak nebylo.

Naše setkání v Trhovém Štěpánově po 55 letech vyvrcholilo v nové restauraci „Nad zámeckou zdi“. Příjemné prostředí, obsluha, jídlo i nápoje byly opravdu na úrovni dnešní doby. Ani se nám nechtělo domů, ale někteří to měli domů dost daleko (Tanvald, Praha, Benešov, Mníšek pod Brdy apod.). Ve vsí počestnosti jsme se s naším rodným městem ve 22 hodin rozloučili. Jestli nám Bůh dopřeje ještě zdraví, sílu a další léta života, rádi se spolu za dva roky zase sejdem.

S poděkováním a úctou za všechny zúčastněné

Jan Vobecký, koordinátor srazu

Čistá řeka Sázava v našem regionu

Štěpánovští hasiči pomáhali s člunem v sobotu 12. dubna 2014 také na řece Sázavě. K ruce byli především soutickými rybářům, kteří se každoročně do jarního úklidu řeky zapojují a mají na starosti břehy a tok Sázavy v úseku od Chabeřického mlýna až k Posadovskému mlýnu u Střechova. Na území podél 8 km řeky se rybářům ze Soutic a hasičům z Trhového Štěpánova podařilo vysbírat půl tuny odpadu. Z přírody odklidili krom jiného také velké pneumatiky. Našli i peněženku s doklady, kterou odevzdali na obecním úřadu Soutice.

Některé obce Mikroregionu Český smaragd uspořádaly úklid jejich území. Na zvelebování životního prostředí se pracovalo třeba v Ratajích nebo v Souticích.

Prosluněná Anglie

Již dlouho jsme se na tuto cestu velmi těšili. Za doprovodu učitelů a paní ředitelky nastoupilo 7 žáků naší školy z 8. a 9. třídy ve středu odpoledne (14. 5. 2014) do autobusu, který dále jel ještě pro žáky do Postupic a Divišova. Cesta byla velmi dlouhá a po necelých 17 hodinách, kolem půl šesté ráno druhého dne, jsme dorazili do Francie.

Po dalších dvou hodinách, kdy jsme museli překonat kanál La Manche, jsme se dostali do toužebně očekávaného Londýna. Naše první zastávka byla na jedné z nejproslavenějších kuriozit Londýna, tedy Londýnském oku, kde se nám naskytl nezapomenutelný výhled. Naše cesty dále pokračovaly kolem řeky Temže, kde jsme si zvětšili Big Ben a budovy parlamentu. Večer jsme se všichni rozjeli do anglických rodin, které se o nás po zbytek dní dobře staraly.

V dalších dnech jsme měli možnost vidět Trafalgar Square a Hyde Park, další známé památky Londýna, při čemž jedním z největších zážitků byl piknik v centru Hyde Parku. Byli jsme dokonce svědky příjezdu prince Williama do Buckinghamského paláce. Tato stavba nás ohromila svou majestátností, stejně jako neobvyklá krása anglické architektury vůbec. Na naší návštěvě jsme nemohli minout ani neméně slavný Tower Bridge.

Poslední den jsme navštívili starobylé městečko Rochester, kde jsme ochutnali známou anglickou specialitu - Fish and chips, což je něco jako filé a hranolky.

Poslední den jsme prožili v Bruselu, kde jsme měli možnost vidět „Mini - Europe“ – výstavu napodobenin nejznámějších staveb Evropy. Poobědvali jsme v překrásném parku před katedrálou sv. Michaela.

Cesta zpět byla náročnější díky všudypřítomné únavě, ale trocha nepohodlí nám nic neubrala na zážitcích, které jsme si vezli domů.

V pondělí kolem 8. hodiny jsme se rozloučili s přáteli z Divišova a Postupic, se kterými jsme navázali přátelské vztahy. Kolem 9. hodiny nás s otevřenou náručí přivítal dobře známý Trhový Štěpánov. Jak se říká – všude dobře, doma nejlépe.

Celý výlet jsme si za krásného, slunečného počasí velmi užili. Děkujeme za něj vedení školy i našemu doprovodu.

Daniel Kratochvíl, 9. třída, Trhový Štěpánov

Projekt Čistá Řeka Sázava organizuje společnost Posázaví o. p. s – letos se konal během víkendu 11. – 13. dubna. Akce se neobejde bez finanční pomoci. Důležitým a spolehlivým partnerem je každoročně Město Trhový Štěpánov. Kompletně hradí uložení odpadu na zdejší skládku. Nákladní auta sem vozí odpadky z uklizené části toku. Penězi pravidelně přispívá také obec Tichonice, jejíž částí Soušice, Pelíškův Most i Mazourov leží u řeky Sázavy.

Eva Vrzalová

Ve Štěpánovském potoce bylo půl tuny odpadu

Hasiči Trhový Štěpánov pořádali letos pošesté úklid Štěpánovského potoka. Od hotelu RABBIT až k Černé skále čistilo potok a jeho nejbližší okolí asi 20 účastníků. V sobotu ráno 12. dubna 2014 se u nádraží sešli místní dobrovolníci, rodiče s dětmi a hasiči s technikou. Celkem se jim podařilo z vody vylovit a ze břehů sesbírat půl tuny odpadků.

Akce se každoročně stává součástí projektu Čistá řeka Sázava, kdy se kromě vodních toků uklízí celá krajina. V Trhovém Štěpánově se úkolu skvěle zhostili mladí hasiči z oddílu Jaroslavy Krásové, rodiče těchto dětí i další obyvatelé města. O hladký průběh a velikou pomoc při výlovu harampádí z potoka nebo nakládání objemných kusů odpadu do korby přívěsu se postarali obětaví siláci ze Sboru dobrovolných hasičů Trhový Štěpánov. Nasbírané odpadky potom na zdejší skládku odvezl městský traktor.

Dobrovolníci letos odklidili ze Štěpánovského potoka a jeho nejbližšího okolí kromě drobných odpadků, igelitových pytlů a PET lahví také řadu pneumatik, staré plechové kýble a objemné hrnce, dvě přední automobilová skla i pytel plný dětských plen, léků a plastového odpadu. Problematickou lokalitu černé skládky jsme objevili u vysokých obilných sil („U výkupu“) u trati.

Tentokrát nám při úklidu přírody velmi přálo počasí. Na Štěpánovském potoce svítilo celý den sluníčko a vládla skvělá kolegiální nálada. Celá uklízecí parta se na závěr sešla u táboráku u Černé skály, kam hasiči přivezli občerstvení, které přišlo velmi vhod. Než si stačili odpočinout, odvolaly je povinnosti k zásahu. Všem účastníkům patří velký dík za jejich nasazení, vztah k přírodě a otevřené srdce.

Eva Vrzalová

Tak se to konečně povedlo!

5. dubna 2014 šlápli štěpánovští cyklisté letos poprvé do pedálů a, světe, div se! Sešlo se nás historicky nejvíce – 17, z toho 6 dětí. Nejmladší účastníci jsou 4 roky, ta se sice vezla, ale o to větší dík patří tatínkovi! Pětiletá Johanka statečně šlapala a ujela úctyhodných 14 km. Trasa

byla Trhový Štěpánov – Tehov – Broďák a zpět do Trhového Štěpánova.

Objevily se mezi námi konečně nové tváře, jímž děkujeme za účast. Počasí nám přálo, cesta byla v pohodě, v Tehově jsme ochutnali výbornou a vyhlášenou zmrzku.

Cestou necestou

Javornická hůra od Mnichovic

Vzhůru na Brodák

Pokračovali jsme směrem na Petřiny a polní cestou na Brodák. Museli jsme sice překonat mírný „vodní příkop“, ale to na kráse výletu nic neubralo. Zase jsme mohli pozorovat zamilované žáby různých značek. Za odměnu jsme se občerstvili vynikající domácí klobáskou přímo z udírny a vydali se zpět poměrně strmými hvozdy.

Druhý cyklistický výlet se konal 12. 4. 2014. Naším cílem byla Javornická hůra a zejména její okolí. Bylo nás sice jen 6, ale za krásného jarního počasí jsme si užili výhled na ni ze všech stran.

Třetí výlet jsme bohužel museli zrušit z důvodu chladného a deštivého počasí, ale věříme, že se „po zrušené železniční trati“ vydáme co nevidět.

Na Brodáku

Nejdelší cesta s nejnáročnějším terénem nás čekala 10. 5. 2014, kdy jsme úspěšně zdolali všechny nástrahy trati, a navštívili Kácov s jeho vyhlášeným pivovarem. Opět nás bylo 6, nicméně počasí nám přálo, a tak jsme si výlet řádně užili.

Jménem Sokola Trhový Štěpánov Vám přeji krásné, sluncem prozářené léto a dovoluji si všechny nadšené cyklisty pozvat na další cyklovýlety, které připravujeme.

A co že se to vlastně konečně povedlo? Vytáhnout pár lidí ven a prožít příjemné odpoledne s trochou pohybu.

Mgr. Ing. Hana Pokorná

Slavnostní odhalení nové hasičské techniky

Při příležitosti oslav 100. výročí založení Sboru dobrovolných hasičů v Dubějovicích bylo 10. 5. 2014 představeno veřejnosti dlouho utajované hasičské vozidlo. Jedná se o starší dodávkový devítimístný automobil Iveco, který byl zakoupen z rozpočtu Města Trhový Štěpánov. Automobil byl pořízen již v loňském roce, ale jeho rozsáhlé úpravy byly dokončeny až v dubnu letošního roku. Celou úpravu provedli členové SDH pod vedením velitele Ladislava Šice. Automobil je vybaven novou stříkačkou PS 12 s příslušenstvím potřebným k zásahu. Stříkačka byla pořízena z prostředků SDH Dubějovice.

Slavnostní představení automobilu proběhlo od 16.00 hodin. Zúčastnilo se ho více než 50 lidí. S radostí jsme mezi námi přivítali Ing. Václava Nekvasila, starostu Města Trhový Štěpánov a Josefa Korna, starostu SDH Trhový Štěpánov a místostarostu Města Trhový Štěpánov. V úvodu všechny přivítal starosta SDH Dubějovice Ing. Antonín Vošický a pronesl hlavní projev. V něm zhodnotil činnost sboru, vyzdvihl práci týmu, který upravoval nový automobil a poděkoval Městu Trhový Štěpánov za finanční prostředky na jeho zakoupení. Poté pronesli krátké zdravice Ing. Václav Nekvasil a Josef Korn.

Po všech oficialitách se za zvuku fanfár otevřela vrata hasičské zbrojnice a hasičský automobil spatřil světlo světa. Všichni obdivovali nejen automobil, ale také preciznost úprav i vybavení automobilu. Vždyť to bylo počtvrté v celé historii SDH Dubějovice, kdy se takto radikálně změnila výzbroj sboru. Více na www.dubějovice.cz.

K dobré náladě hrála reprodukováná hudba. Hlad bylo možné zahnat dobrou grilovanou klobáskou nebo zákuskem a zapít alko či nealko nápojem. A protože celé odpoledne se neslo v duchu dobré nálady, sedlo se do pozdních hodin.

Ing. Antonín Vošický, starosta SDH Dubějovice

Štěpánovský trhák

Běhání je trendy! Jak ukazují poslední průzkumy, v České republice je přibližně 350 000 běžců, kteří více či méně pravidelně běhají. Není se co divit. Kdo překoná počáteční obtíže, celkovou únavu, bolest svalů a nedostatečnost dechu, zjistí, že se jedná o velmi přínosnou tělesnou aktivitu, jak pro tělo, tak pro duši. Jeho kondice je den ode dne lepší, a co je také velmi pozitivní, při běhu se dá velmi dobře přemýšlet. Při jednom takovém ranním běhu v Pasece se zrodila myšlenka uspořádat běh, jehož start bude v nejnižším bodě Trhového Štěpánova u nádraží a cíl na bodě nejvyšším, na vrchu Hřeben v místě, kde dříve stála rozhledna.

Tento záměr byl dlouho pouze myšlenkou a k jeho realizaci se začalo schylovat až v tom okamžiku, kdy byl tento nápad představen sportovní komisi pro tělovýchovu a sport při Městském úřadě. Jejím členům se tento nápad zalíbil a začalo se pracovat na jeho uskutečnění. Tvrdým oříškem pro konání tohoto závodu bylo nalezení vhodného termínu. Cílem bylo vybrat takový termín, kdy jsou vhodné podmínky pro běhání a zároveň se nikde v okolí nekoná podobná akce, která by mohla odlákat potenciální účastníky. Proto bylo zvoleno uskutečnit závod v dubnu, kdy sezóna běhů a dalších sportovních akcí pro širokou veřejnost začíná a podobných akcí není tolik.

Tato myšlenka se v sobotu 26. 4. 2014 stala skutkem a uskutečnil se první ročník běhu s názvem „Štěpánovský trhák“. Počasí se vyvedlo nadměru báječně, menší organizační zmatky se podařilo zvládnout a jedinou otázkou bylo, kolik se dostaví běžců. Ale i v tomto smyslu se podařilo naplnit záměr závodu. Většina kategorií čítala několik závodníků, kteří se postavili na start. Kratší tratě od 200 metrů pro nejmenší závodníky až po dorostenecké s délkou 1300 m přinesly urputné boje o medaile, ale důležité bylo, že všichni běhali s radostí.

V závěru krásného odpoledne se postavilo na start hlavního závodu 15 závodníků (11 mužů a 4 ženy) a pustili se do boje s krásnou, ale náročnou tratí. Traťový rekord

vytvořil Rudolf Jánošík z Vlašimi časem 9:30 minut, a vzhledem k časům ostatních běžců je jasné, že nebude vůbec lehké tento skvělý čas v příštích letech překonat.

Vzhledem k tomu, že se jednalo o první ročník, a s přihlédnutím k malým zkušenostem organizátorů je však nutné konstatovat, že se „Štěpánovský trháček“ povedl a rozhodně bude uskutečněn i další ročník na jaře roku 2015.

Děkuji tímto Tělocvičné jednotě Sokol Trhový Štěpánov za to, že se ujal organizace závodu, Mgr. Stanislavu Kuželovi za organizaci závodu, Městu Trhový Štěpánov za finanční podporu, hasičům za pomoc s organizací dopravy a všem běžcům a jejich blízkým za účast.

Bohumil Boušek ml.

Ohlas účastníků Štěpánovského trháku

Moc děkujeme organizátorům za skvěle připravený první ročník Štěpánovského trháku! V sobotu 26. dubna 2014 se k nám do Trhového Štěpánova sjela celá rodina z různých koutů republiky. Dorazily i děti, které se nadšeně vypravily s dospělým doprovodem na sportovní akci. Vrátily se domů s medailemi a úžasnými zážitky.

Zde je svědectví naší tety (nejspíše nejstarší účastnice, která závod absolvovala s dvouletým účastníkem) o kategorii předškoláků: „Svoji obratnost, rychlost, vytrvalost si vyzkoušely děti převážně mladšího školního věku. Přihlížející viděli, jak děti běží, utíkají, zvyšují tempo, houževnatě dobíhají do cíle. Pro mnohé to byly

první běžecké závody na veřejnosti. Všichni podali dobrý sportovní výkon. Sportovnímu programu nechyběl zájem, kázeň, radost z nabytí prvenství i tesknost po nedosaženém triumfu. Medaili barvy zářivého slunce si hrdě nesli účastníci i mimo závodistiště.“

Milí organizátoři, výborně jste naše děti motivovali. Můžete si být jisti, že o Štěpánovském trháku se lidé dozvědí ve Zruči nad Sázavou, v Českých Budějovicích i v Hořicích v Podkrkonoší. Těšíme se na další ročník a přejeme Vám radost ze spolupráce, dobré počasí a rostoucí počet účastníků!

Eva Vrzalová, matka mladého medailisty

Záchrana žab

Číslo 9 869 je celkový počet obojživelníků, které v tomto roce na osmi lokalitách Středočeského kraje přenesli spolu s dobrovolníky ošetřovatelé vlašimské Záchrané stanice pro živočichy. Za 11 let této činnosti tak před koly automobilů ochránili bezmála neuvěřitelných 80 000 žab a čolků.

Záchraná stanice pro živočichy ČSOP Vlašim byla založena roku 1994. Letos tedy slaví dvacáté výročí. Stavět síťové zábrany podél silnic a přenášet zachycené migrující žáby a čolky však vlašimští ochránci začali až o devět let později. „V místech křížení jarních migračních tras obojživelníků s frekventovanými silnicemi bývá každoročně auty usmrceno na tisíce obojživelníků. Proto jsme vytipované nebezpečné úseky začali po dobu jejich jarního tahu zabezpečovat,“ popisuje Stanislav Němec, vedoucí vlašimské zvířecí záchrané stanice. Za jede-

náct let této činnosti pomohli bezpečně doputovat k místu rozmnožování úctyhodným 79 624 obojživelníkům.

„Nejprve jsme zábrany stavěli na pěti lokalitách, u Trhového Štěpánova, u Šternova, Horky u Zruče, Tehova a u zámku Kačina. Postupně jsme pak začali obojživelníky tímto způsobem chránit na dalších třech místech, a to u Mokré Lhoty a rybníků Propast a Hruškov“, vyjmenovává zabezpečované úseky Němec. Až 95% přenesených obojživelníků jsou ropuchy obecné. Mobilní zábrany pomáhají chránit skokany, čolky, vzácné kuňky, blatnice a další druhy obojživelníků. Délka tahu, počty přenesených žab a také doba migrace se přitom každoročně více či méně liší v závislosti na počasí, průběhu zimy a dalších faktorech.

„V letošním roce jsme zábrany stavěli již od 7. března, což je zhruba o deset dní dříve, než minulý rok. V před-

Kontrola odchytných nádob u ochranných sítí

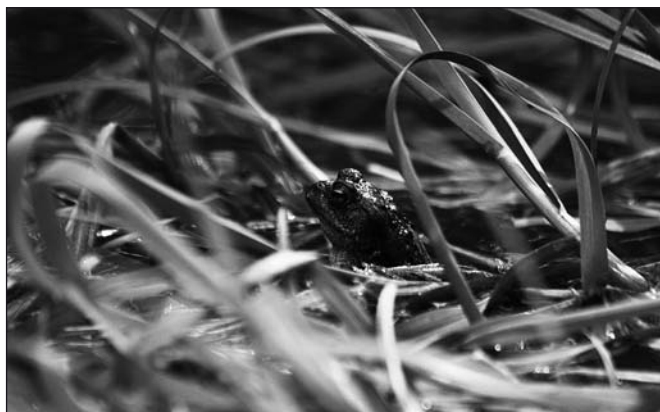

Vypouštění přenesených obojživelníků

chozích letech se začínalo stavět až okolo 20. března nebo i déle. Průběh tahu byl celkově pozvolný s více vrcholy. Na většině lokalit se přeneslo více jedinců, než minulý rok. Pouze na jedné jsme zaznamenali mírný pokles. Bourání sítí probíhalo v půli dubna“, dodává mladý ochranář.

Ošetřovatelé vlašimské Záchrané stanice pro živočichy obojživelníků pomáhají nejen při jarní migraci. Provádějí také například transfery pulců z vysychajících tůní, pečují občas o obojživelníky nalezené ve sklepích rekonstruovaných domů v průběhu zimy, apod. Celkem tak vlašimští ochránci za dvacet let své činnosti transferovali ještě mnohem více žab, než kolik se výše uvádí. A to až o několik desítek tisíc.

„Jen zlomek obojživelníků by se nám podařilo chránit, kdyby nebylo zodpovědné, dlouholeté nezištné pomoci dobrovolníků a praktikantů. Těm patří největší dík“, váží si dobré spolupráce Němec. Je spousta míst,

Ropucha obecná, nejčastěji přenášený druh

kde by bylo třeba obojživelníky chránit. Bez pomoci místních obyvatel, to ale není možné.

Ing. Michala Jakubův

Záchraná stanice pro živočichy ZO ČSOP Vlašim

Zásah hasičů

Požár velké skládky svezeneho klestí v lese Paseka byl nahlášen v odpoledních hodinách 17. května 2014. Tento požár si vyžádal výjezd čtyř hasičských sborů z Trhového Štěpánova, Vlašimi, Zdislavice a Čechtice, které měly k dispozici šest cisteren. Vodu dováželi hasiči z nedalekého Nového rybníka.

Hasiči zasahovali na místě celou noc až do dopoledních hodin následující neděle 18.5.2014. Odpoledne mu-

seli na požářišti znovu zasahovat. Majiteli skládky vznikla škoda několika desítek tisíc korun českých. Příčinu požáru vyšetřuje Policie ČR.

Děkuji všem hasičům, kteří u požáru zasahovali, za záslušnou a obětavou práci. Rovněž děkuji Organizaci 5. prosince, která hasičům poskytla zdarma občerstvení.

Josef Korn, starosta SDH

Druhé kolo hry Plamen 2013-2014

Druhá část okresního kola hry Plamen se uskutečnila na zrenovovaném hřišti v Načeradci. Sbor dobrovolných hasičů Trhový Štěpánov reprezentovalo jedno starší a jedno mladší družstvo. Tentokrát jsme měřili síly v těch disciplínách: požární štafeta CTIF, požární útok CTIF, štafeta 4 x 60 metrů a požární útok s vodou.

Za slunečného počasí probíhalo měření sil až do večerních hodin. Naše starší družstvo obsadilo pěkně 7. místo z 19 soutěžících. Mladší družstvo se umístilo na 9.místě.

Dovolte mi, abych poděkovala všem mladým hasičům za vzornou reprezentaci našeho Sboru dobrovolných hasičů. Náš sbor zastupovali: Marie Třešňáková, Monika Nováková, Vojta Jeřábek, Martina Kudynová, Jakub Kučera, Kristýna Kulíčková, Andrea Čermáková, Kateřina Čermáková a Olga Štollová. Mladší družstvo: Tereška Jeřábková, Tereška Chvojková, Vít Kučera, Tomáš Halama, Filip Halama, Tomáš Machyňák, Daniel Fotr, Filip Novotný a Bohumil Straka.

Závěrem bych chtěla poděkovat všem, kteří se o naše závodníky starali: Monice Novákové, Milanu Bouškovi, Jaroslavu Novákovi a Monice Beránkové.

Děkujeme též rodičům, kteří nás podpořili přímo na závodisti.

Jaroslava Krásová

Bedna u Slavkova

Bedna u Slavkova byla divadelní hra, kterou jsme zhlédli v sobotu 19. dubna 2014 v Sedmpánech. Zahrál ji amatérský divadelní soubor z Prahy. Výkon účinkujících byl profesionální. Hra byla upravena tak, aby si divák oživil nejen historii, ale se i zasmál. Pro starší diváky, kteří by se již do divadla nepodívali, to bylo výhodou, a proto si to doma nenechali ujít. Dalším kladem je, že místní divák nemusí celý den přemýšlet, co si vezme večer na sebe. Závěrečná děkovačka potvrdila oboustrannou spokojenost.

František Dvořák

Sklenářství má novou adresu

V měsíci květnu 2014 byla přemístěna provozovna sklenářství v Trhovém Štěpánově z dosavadní ulice Spojovací č.p. 93 na novou adresu a to do ulice Lipové č.p. 265.

Děkuji za pochopení.

Jan Lejček

Malá promoce

27. 6. 2014 se uskuteční jubilejní slavnostní pátá malá promoce žáků 9. ročníku na Městském úřadu Trhový Štěpánov. Poslední den po devíti letech na Základní škole poslední vysvědčení, radost, často i slzy, slavnostní okamžik, vstup do života. Asi tak by se několika slovy dala popsat událost, na kterou bude každý jistě rád vzpomínat.

Předání posledního vysvědčení, absolventských listů, knižních odměn a jiných ocenění v obřadní síni Městského úřadu Trhový Štěpánov se stalo tradicí. Za přítomnosti pana starosty, místostarosty, rodičů, prarodičů a učitelů ukončují žáci devět let působení na Základní škole. Každý rok mám z tohoto dne velkou radost. Slavnostně oblečení žáci najednou nejsou děti, ale úžasně perspektivní mladí lidé. Každý takový okamžik je krásný a vzácný, proto budeme v této tradici nadále pokračovat.

Děkuji tímto Městskému úřadu Trhový Štěpánov za spolupráci a možnost důstojně zakončit povinnou školní docházku.

Mgr. Květa Kuželová, ředitelka školy

Poděkování

Děkuji všem, kteří se přišli naposledy rozloučit s mojí manželkou **Blaženou Smítkovou**, za projevy soustrasti, a starostovi města Ing. Václavu Nekvasilovi za smuteční řeč.

Jiří Smítka, Střechov nad Sázavou

Děkujeme touto cestou místostarostovi panu Josefu Kornovi, hasičům i dalším občanům za pomoc při hledání paní **Květuše Vobecké** na Bílou sobotu 19. dubna 2014.

Děkuje rodina

Tři obce našeho mikroregionu v soutěži Vesnice roku 2014

Do letošního kola soutěže Vesnice roku se zapojily hned tři obce našeho mikroregionu: Hulice, Rataje a Soutice (obec Soutice se stala součástí Mikroregionu Český smaragd teprve nedávno). Soutěž pořádá Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Spolek pro obnovu venkova a Svaz měst a obcí. Cílem soutěže Vesnice roku je snažit se povzbudit obyvatele venkova k aktivní účasti na rozvoji svého domova, zveřejnit rozmanitost a pestrost uskutečňovaných plánů a upozornit širokou veřejnost na význam venkova.

V těchto třech obcích probíhaly velké přípravy. Do práce se zapojila většina občanů, aby se jim společnými silami podařilo vesnici uklidit, něco vylepšit, případně oživit. Tyto obce mají do 300 obyvatel, takže zdejší návsi končí na dvorku a před vchodem do domu většiny

Park v Hulicích

místních lidí. Všude byly zahrádky a domy velmi hezky upravené. V Hulicích, Ratajích a Souticích to krásně kvetlo a vonělo.

20. a 21. května 2014 zavítala do našich obcí desetičlenná komise soutěže pro Středočeský kraj, aby mohla stav vesniček posoudit, a na základě dojmů a zjištěných údajů rozhodnout, která vesnice získá jaké ocenění. Ze středních Čech se přihlásilo celkem 36 obcí.

Komise v soutickém kostele

V Souticích u kříže

Včelí svět v Hulicích

Prohlídka obce Rataje

Tak nám držte palce! Výsledky se dozvíme 19. června 2014.

Organizace soutěže probíhá ve dvou kolech – v krajském a celostátním. Všechny přihlášené obce jsou nejprve hodnoceny v krajském kole. Do celostátního kola pak postupuje za každý kraj vždy maximálně jedna obec, které byla udělena Zlatá stuha v krajském kole. V rámci celostátního kola jsou vyhodnocena první tři místa. Obce přihlášené do soutěže jsou hodnoceny

Jednání komise v Ratajích

v následujících oblastech: koncepční dokumenty, společenský život, aktivity občanů, podnikání, péče o stavební fond a obraz vesnice, občanská vybavenost, inženýrské sítě a úspory energií, péče o veřejná prostranství, přírodní prvky a zeleň v obci, péče o krajinu, připravované záměry a informační technologie obce.

*Eva Vrzalová,
manažerka
Mikroregionu Český smaragd*

MĚSTO TRHOVÝ ŠTĚPÁNOV

Vás srdečně zve na tradiční

ŠTĚPÁNOVSKÝ JARMARK

VÍTÁNÍ LÉTA HUDBOU

NEDĚLE 22. ČERVNA 2014
od 10:00 na Náměstí

Hudba:

SEBRANKA
TRHOVCI, POUŤOVÉ ATRAKCE
OBČERSTVENÍ

Program:

Společenská kronika

Narodili se:

07.02. – Vojtěch Černík, Trhový Štěpánov

17.06. – Květuše Vobecká, Trhový Štěpánov – 91 let
 21.06. – Vlastimil Rezek, Trhový Štěpánov – 55 let
 22.06. – Libuše Čepeláková, Trhový Štěpánov – 60 let
 23.06. – Věra Křížová, Trhový Štěpánov – 87 let
 23.06. – Jan Polívka, Trhový Štěpánov – 65 let
 23.06. – Bohuslav Šiška, Trhový Štěpánov – 50 let
 01.07. – Marie Krásová, Trhový Štěpánov – 75 let
 01.07. – František Boušek, Trhový Štěpánov – 55 let
 03.07. – Zdeňka Kulíková, Trhový Štěpánov – 81 let
 08.07. – Ing. Karel Pokorný, Trhový Štěpánov – 60 let
 12.07. – Eva Gronychová, Trhový Štěpánov – 60 let
 20.07. – Marie Němcová, Trhový Štěpánov – 75 let
 26.07. – Karel Kulík, Trhový Štěpánov – 65 let
 29.07. – Vlasta Srnová, Trhový Štěpánov – 75 let

Zlatá svatba:

18.07. – Vladimír a Rut Lejkovi, Trhový Štěpánov

Navždy odešli:

19.04. – Miloslav Houdek, Střechov – ve věku 79 let

Sňatek uzavřeli:

25.04. – Jiří Mareš, Trhový Štěpánov, a Mgr. Julia Frolova, Rusko
 26.04. – Vratislav Donát, Trhový Štěpánov, a Andrea Klimovičová, Benešov
 26.04. – Jiří Kopecký, Trhový Štěpánov, a Přibyslava Janoušová, Trhový Štěpánov
 26.04. – Ing. Pavel Jandejsek, Brzotice, a Markéta Obertíková, Trhový Štěpánov
 17.05. – Martin Myšička, Praha, a Marie Steklá, Trhový Štěpánov
 24.05. – Kristián Glezgo, Praha, a Petra Dvořáková, Trhový Štěpánov

Životní jubilea:

04.06. – Antonín Václavík, Trhový Štěpánov – 65 let
 07.06. – Alena Zemanová, Dalkovice – 60 let
 11.06. – Jaroslava Zahradníková, Střechov – 50 let
 13.06. – Milan Boušek, Trhový Štěpánov – 50 let
 15.06. – Anna Starečková, Trhový Štěpánov – 90 let
 16.06. – Petr Janáček, Sedmpány – 50 let

Autoři fotografií

Archiv Černíkových: Společenská kronika • *Archiv ČSOP Vlašim:* Blaničtí rytíři 2014 • *Archiv Holík Jan:* 100 let od začátku 1. světové války • *Archiv obce Hulice:* Tři obce v soutěži • *Archiv SDH Dubějovice:* Slavnostní odhalení nové hasičské techniky • *Archiv Posázaví:* Rozhledna Špulka otevřena • *Archiv Sedmpány:* Bedna u Slavkova • *Archiv Včelí svět:* Včelí svět v Hulicích slavil příchod jara • *Archiv Vojtová Marie:* Útrapy vojáka 1. světové války • *Mgr. Jakubův Michala:* Záchrana žab • *Jeřábková Marcela:* Druhé kolo hry Plamen 2013 – 2014 • *Korn Josef:* Starostovy informace – Zásah hasičů • *Křepela Petr:* Štěpánovský trhák • *Mgr. Kubala Ivan:* Blaničtí rytíři 2014 • *Svobodová Alena:* Den matek v Souticích a Velikonoční tvoření v soutickém muzeu – Tři obce v soutěži • *Váňa Stanislav:* Rozhledna Špulka otevřena • *Ing. Vilímovská Alena:* Tak se to konečně povedlo! – Štěpánovský trhák • *Vlček Jaromír:* Titulní strana – Dobří holubi se po letech nakrátko vrátili • *Vojtová Marie:* Útrapy vojáka 1. světové války • *Votýpka Vladimír:* Tři obce v soutěži • *MgA. Vrzalová Eva:* Ve Štěpánovském potoce bylo půl tuny odpadu – Tři obce v soutěži